

ANKARA UNIVERSITY
PRESS

ANADOLU ANATOLIA
JOURNAL OF THE ARCHAEOLOGY DEPARTMENT

Anadolu Anatolia 51, 2025, 49-88
DOI: 10.36891/anatolia.1663830

Araştırma Makalesi
Research Article

YÜZEY ARAŞTIRMASI SERAMİK BULGULARI IŞIĞINDA ZOLDURA HÖYÜK (ANTİK LYSTRA) DEMİR ÇAĞI KÜLTÜRÜ HAKKINDA ÖNGÖRÜLER

Zafer **KORKMAZ**¹

¹Sorumlu Yazar/Corresponding

Author: Zafer Korkmaz (Dr. Öğr. Üyesi),
Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü
42130 Konya / TÜRKİYE
E-Posta: zaferkorkmaz@selcuk.edu.tr
ORCID: 0000-0002-6018-9533
ROR ID: <https://ror.org/045hgzm75>

Başvuru Tarihi/Submitted Date:
23.03.2025

Kabul Tarihi/Accepted Date:
14.09.2025

Yayın Tarihi/Published Date:
01.12.2025

Atıf/Cite as: Korkmaz, Z. 2025. "Yüzey
Araştırması Seramik Bulguları Işığında
Zoldura Höyük (Antik Lystra) Demir Çağı
Kültürü Hakkında Öngörüler"
Anadolu Anatolia 51: 49-88
DOI: 10.36891/anatolia.1663830

Anahtar Kelimeler: Konya, Zoldura, Demir Çağı, Seramik,
Hartapu, Hatunsaray

Öz: Bu makalede Zoldura Höyük'ün Demir Çağı kültürü, yüzeysel araştırmasında toplanan seramik malzemesi temelinde incelenmektedir. Makalede Zoldura Höyük'ün Anadolu'nun diğer bölgeleri ve Konya Ovası ile olan kültürel etkileşimi irdelenerek, Demir Çağı kültürü hakkında öngörü oluşturulmak istenmiştir. Höyükte tespit ettiğimiz Demir Çağı seramiğinde gri, kahverengi, kırmızımsı kahverengi ve portakal renginin tonlarında hamurlu ve bej-krem, siyah-gri, kahverengi, kırmızımsı kahverengi astarlı örnekler yoğun olarak gözlenmektedir. Erken ve Orta Demir Çağı'na ait ya-lın astarlı seramik, form açısından İç Anadolu merkezleri ile uyumludur. Zoldura Höyük'ün boya bezemeli seramiği arasında az sayıda Alişar IV ve Kırmızı Üzerine Siyah Bezemeli Seramik grubu örnekleri bulunmuştur. Söz konusu seramik gruplarının paraleli örnekler İç Anadolu ve Elmalı Ovası ile çevresinde bulunmaktadır. Geç Demir Çağı'na ait olan ve Hellenistik Dönem içlerine uzanan seramikte siyah, gri ve soluk turuncu renkte astar ve *lotus* çiçeği bezemesi ile kırmızı, siyah ve beyaz-krem renkte bant bezemeli örnekler tespit edilmiştir. Belirtilen astar ve bezemelere sahip seramik İç Anadolu'nun yanı sıra Batı Anadolu ve Kilikya ile olan kültürel etkileşime dair ipuçları sunmaktadır. Seramik bulgularına göre Zoldura Höyük Demir Çağı'nda, Frigya ile Tabal'ın arasında Kral Hartapu'nun Ülkesi'nin sınırları içinde kalmaktadır.

INSIGHTS INTO THE IRON AGE CULTURE OF THE ZOLDURA MOUND (ANCIENT LYSTRA) IN THE LIGHT OF CERAMIC FINDS FROM THE SURVEY

Keywords: *Konya, Zoldura, Iron Age, pottery, Hartapu, Hatunsaray*

Abstract: This paper examines the Iron Age culture of Zoldura Mound based on the ceramic material collected during the survey. The cultural interaction of Zoldura Mound with other regions of Anatolia and the Konya Plain studied, and aimed to form a prediction about the Iron Age culture. The gray, brown, reddish brown and orange tones of clay and beige-cream, black-gray, brown and reddish-brown slip are observed intensively in the Iron Age ware of the mound. The plain slipped wares form the Early and Middle Iron Age is consistent with the Central Anatolian centers in terms of typology and characteristics. A small number of Alişar IV and Red-on-Black ware samples were found among the painted ceramics of Zoldura Mound. Parallel examples of these ceramics are found in Central Anatolia and Elmalı Plain and its surroundings. In the Late Iron Age and extending into the Hellenistic Period the ware with black, gray and pale orange slip, and lotus flower, and red, black and white-cream bands were identified. The ceramics with the mentioned slips and decorations provide clues about the cultural interaction with Central Anatolia as well as Western Anatolia and Cilicia. According to the ceramic findings, Zoldura Mound was located within the borders of King Hartapu's Land between Phrygia and Tabal in the Iron Age.

GİRİŞ

Zoldura Höyük, Konya ili Meram ilçesi Hatunsaray Mahallesi'nin 1600 m kuzeybatısındadır. Höyük, Konya Ovası'nın batısında, ovanın Erenler Dağı'na doğru yükseldiği bölgede bulunmaktadır (Fig. 1). Zoldura Höyük'ün üzerinde yükseldiği topoğrafya Erenler Dağı yaylalarından 800 m kadar alçakta, Konya Ovası'ndan ortalama 150 m daha yüksekte ve yaklaşık 270 km² büyüklüktedir. Erenler Dağı'na göre olan bu yükseklik farkı söz konusu sahada mevsimlik akarsuların ve buna bağlı olarak taşkın ovalarının oluşmasına sebep olmuştur. Bu bölgenin yüksek kesimleri tuf ve kireç taşı kayalıklar ile kalkerli topraklardan oluşur. Bölgenin alçak kesimleri kireç taşı ve tuf zeminin üzerine 2-6 m kalınlıkta, Erenler Dağı'ndan doğan mevsimlik akarsuların taşıdığı alüvyon, kum ve çakıl ile dolmuştur. Zoldura Höyük de ortalama 800 m genişlikteki taşkın ovası üzerinde ve Bağlama/Hatunsaray Deresi tarafından batı ve güneyden kuşatılmış halde bulunmaktadır (Fig. 2). Höyük bu sahada Erenler Dağı'na doğru yükselen vadinin girişine yaklaşık 4 km uzaklıktadır.

Bu topoğrafya güney-güneydoğu yönünde Dinek Deresi'ni oluşturarak Konya Ovası seviyesine inmektedir. Dinek Deresi Çumra ilçesinin güneyinde ve Alibeyhöyüğü Mahallesi'nin çevresinde son bulmaktadır. Bu mevkiinin doğusunda Çarşamba Çayı'nın havzası ve daha doğuda ise Hotamış Gölü/Bataklığı bulunmaktadır. Bu su kaynakları, Konya Ovası'nın doğu-batı yönünde ortalama 100 km uzunlukta ve güney-kuzey yönünde ortalama 30 km genişlikte tarım ve hayvancılık yönünden en verimli sahasını ortaya çıkarmıştır. Zoldura Höyük bu alanın en batı noktasında, dağ ile ova arasında bulunmaktadır.

Höyük yaklaşık 440x365 m ölçülerde ve deniz seviyesinden 1130 m yüksekliğindedir. Höyük konisi düzdür. Bu düzlük yaklaşık 140x100 m ölçülerdedir. Höyüğün güneyi %10, kuzeyi ile

Fig. 1: Konya Ovası içinde Zoldura Höyük'ün konumunu gösterir harita (Harita Genel Müdürlüğü).

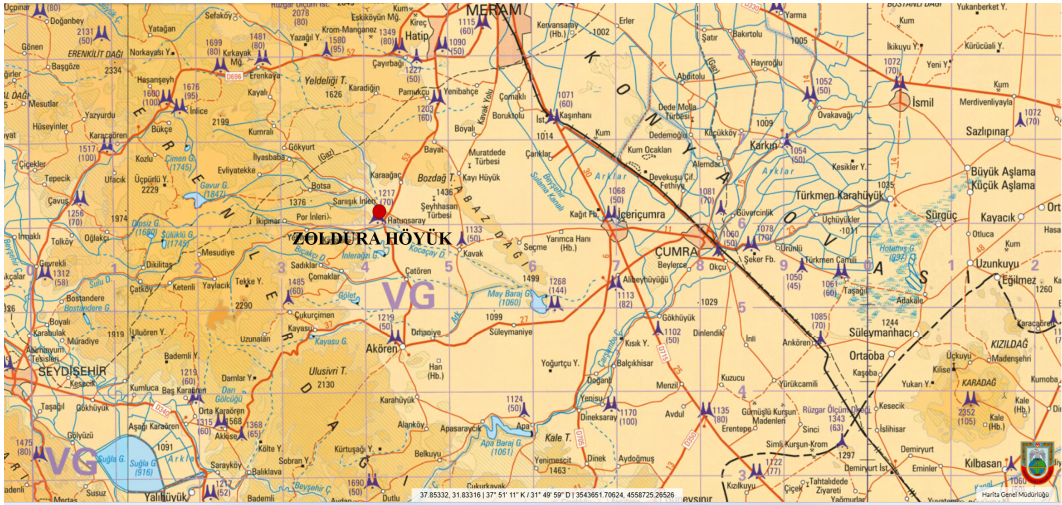

Fig. 2: Zoldura Höyük ve çevresi haritası (Harita Genel Müdürlüğü).

doğusu %30 ve batısı %20 ortalama eğime sahiptir. Höyük çevresinin yüksek kesimlerinde meşe ve ardıç ormanları, alçak kesimlerinde ise step bitkileri ağırlıktadır¹.

Zoldura Höyük, R. Sterrett tarafından 1860 yılında ziyaret edilmiştir. Bu ziyarette tespit edilen ve şimdi Konya Arkeoloji Müzesi'nde muhafaza edilen yazıtta İmparator Augustus Dönemi'nde kurulan Roma garnizonu ve kolonisi ile ilgili bilgi verilmektedir. Yazıtta geçen *Colonia*

¹ Bozyiğit – Güngör 2012, 57-64.

Iulia Felix Gemina Lystra ifadesi sebebiyle Zoldura Höyük, Lystra olarak lokalize edilmiştir². Höyükte J. Mellaart³ ve H. Bahar⁴ yüzey araştırması yürütmüştür. Bu araştırmaların sonucunda Kal-kolitik Dönem'den Roma Dönemi'ne kadar devam eden kronolojik süreci gösteren seramik ile karşılaşıldığı bildirilmiştir.

Bu makalede, 2021 yılında Konya Müzesi başkanlığında ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İ. M. Mimiroğlu bilimsel danışmanlığında gerçekleştirilen yüzey araştırmasında toplanan seramik değerlendirilmiştir. Yüzey araştırmasında toplamda 853 adet seramik parçası bulunmuştur. Bu seramik içinden formu ya da bezemesi tanımlanabilen 59 adedi makaleye dahil edilmiştir. Bu seramiğin hamuru, hamur katkı maddeleri⁵ ve astar renkleri metin içinde ve katalogda tanıtılmıştır.

Makalede Kaman-Kalehöyük⁶, Ovaören⁷ ve Gordion⁸ kazılarının bulguları ile G. Summers⁹ ve H. Genz¹⁰ tarafından derlenen Demir Çağı kronolojisi referans alınmıştır. Buna göre Erken Demir Çağı yaklaşık MÖ 12.-10. yüzyıl, Orta Demir Çağı yaklaşık MÖ 10.-7. yüzyıl¹¹ ve Geç Demir Çağı yaklaşık MÖ 7.-4. yüzyıl¹² arasına aittir.

ERKEN VE ORTA DEMİR ÇAĞI SERAMİĞİ

Erken Demir Çağı'nın gelişi ile birlikte İç Anadolu seramik kültüründe Tunç Çağı'ndan bilinen formların ortaya çıkışı ve Erken ile Orta Tunç Çağı bezemelerine çok benzer bezemelerin ve astarlamanın uygulanması şeklinde değişim görülmüştür¹³. Bu dönemin Zoldura Höyükteki izleri hem el yapımı seramikte hem de çark yapımı seramikte kendisini göstermektedir. Erken Demir Çağı el yapımı seramiğinde en çok kahverengine çalan gri¹⁴ ile turuncumsu soluk gri¹⁵ renklerde, kireç, mika, taşcık ve saman gibi bitkisel katkıya sahip hamurlu ve alacalı kahverengine

² Sterrett 1888, 228; Zgusta 1992, 97.

³ Mellaart 1958, 323, 344.

⁴ Bahar ve diğ. 1996, 39-40, 45; Bahar 1998, 200; Bahar 1999a; Bahar – Koçak 2004, 17, 20, 29, 77-79, 83.

⁵ Hamur katkı maddelerinin niteliği hamurun 1 cm² kırığı içindeki dağılımına göre belirlenmiştir. Buna göre hamurlar iyi arıtılmış (ortalama 1 mm civarı büyüklükte ve santimetrekarede 1 adet katkı maddesi), az oranda katkılı (ortalama 1 mm büyüklük ve santimetrekarede 1-2 adet katkı maddesi), orta oranda katkılı (ortalama 1-2 mm büyüklük ve santimetrekarede 2-3 adet katkı maddesi) ve yoğun oranda katkılı (ortalama 2-3 mm büyüklük ve santimetrekarede 2-3 adet katkı maddesi) olarak sınıflanmıştır.

⁶ Matsumura 2005, 87-96, 431-501, Abb. 5.2-2.

⁷ Şenyurt ve diğ. 2023.

⁸ Rose – Darbyshire 2011, 2.

⁹ Summers 2008, tab. 4.

¹⁰ Genz 2011, 334, tab. 1.

¹¹ Gordion' da Erken Frig Dönemi/YHSS 6A-B: MÖ 900-800 tarihleri arasına aittir (Kealhofer ve diğ. 2019, tab.1). Anadolu kronolojisinde önemli bir tarihlendirme referansı olan Gordion Yıkım Tabakası ise MÖ 825-800 yıllarına aittir.

¹² Gordion'da Orta Frig Dönemi/YHSS 5 MÖ 800-540 tarihlerine ve Geç Frig Dönemi/YHSS 4 MÖ 540-333 tarihlerine aittir.

¹³ Voigt 1994, 267-270; Seeher 2000, 19-21; Genz 2000, 36; Genz 2003, 187; Genz 2004, 49-50; Bahar – Koçak 2004, 77; Genz 2005, 76-82; Genz 2007b, 133; Matsumura 2005, 506-511; Matsumura 2008, 42; Voight 2011, 1077; Schoop 2013, 356; Şenyurt ve diğ. 2023, 54.

¹⁴ Munsell renk sistemine göre renkler: 5YR 6/3, 5 YR 6/4.

¹⁵ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 7/1.

çalan gri¹⁶ ve soluk turuncu¹⁷ renkte açıkli seramik örnekleri ile karşılaşılmıştır. Söz konusu seramiğin bezemesi çizgi, üçgen ve noktadan oluşur. El yapımı seramikte tespit edilen formlar; düz kenarlı ve köşeli dudak profiline sahip derin kâse (Fig. 3, 1) ve konkav boyunlu derin ve dışa çekik dudak kenarlı çömlektir (Fig. 3, 2). Bezemeli örnekler ise kafes süslemesine sahiptir (Fig. 3, 3). Zoldura Höyük'te benzer formlar ve bezeme H. Bahar tarafından da tespit edilmiştir¹⁸. Söz konusu örneklerin paraleli buluntular ile Boğazköy Büyükkaya'da¹⁹ Erken Demir Çağı'nın orta evresine ait seramikte ve Kınık Höyük'te²⁰ Tabaka V seramiği arasında karşılaşılmıştır.

Zoldura Höyük'ün çark yapımı seramiğinde hamur açık gri ile kahverengi²¹, soluk kırmızı veya portakal rengine çalan soluk kırmızimsı turuncu²², soluk kırmızimsı kahverengi²³, portakal renginin tonları²⁴, açık kahverengi²⁵, açık kırmızimsı kahverengi²⁶ ve krem²⁷ renktedir. Hamur içeriğinde; kireç, kum, yer yer taşcık ve gümüş-beyaz renkte mika görülmektedir. Söz konusu maddeler az ile orta ve orta-yoğun oranda gözlenmiştir. Astar pürüzsüz veya hafifçe pürüzlüdür. Astar rengi bej-açık kahverengi ve kahverengine çalan gri²⁸, açık gri²⁹, soluk kırmızı³⁰, açık kırmızimsı kahverengi³¹, soluk turuncu-portakal renginin tonları³², koyu kahverengi³³ ve krem³⁴ renktedir. Pişme birkaç örnek hariç orta ve orta-yüksek sıcaklıklarda yapılmıştır. Bezeme rengi koyu kırmızimsı kahverengi³⁵, koyu turuncu³⁶ ve açık kırmızimsı gridir³⁷. Ağaç, iç içe daire, bant, zigzag, dalgalı hat ve üçgen bezeme olarak tercih edilmiştir.

Çark yapımı seramikte tespit ettiğimiz formlar tabak, kâse, *amphora* ve *krater*'lerden oluşmaktadır. Tabaklardan kenarı dışa hafifçe kalınlaştırılmış formu örnekler bej rengi astara sahiptir (Fig. 3, 4). Formun Konya Türkmen-Karahöyük'te bulunmuş olan bej astar renkli örneği ise Demir Çağı'na tarihlenmiştir³⁸.

¹⁶ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 6/1.

¹⁷ Munsell renk sistemine göre renkler: 5 YR 6/4, 5YR 6/6 ve 5YR 8/3.

¹⁸ Bahar – Koçak 2003, 195-196; Bahar – Koçak 2004, 77-78, çizim 46, 1, çizim 48, 2-3, çizim, 49, 1.

¹⁹ Genz 2004, Taf. 10, 1-2.

²⁰ Ergürer 2016, 217, lev. 37, 354.

²¹ Munsell renk sistemine göre renkler: 5YR6/1, 5YR 7/7, 7.5YR 5/1, 7.5YR 7/1, 7.5YR 8/1, 10R 6/1.

²² Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 7/3, 2.5YR 7/4, 2.5YR 7/6, 5YR 7/4, 5YR 8/1, 5YR 8/3, 5YR 8/4.

²³ Munsell renk sistemine göre renkler: 5YR 5/3, 5YR 5/4, 5YR 5/8, 5YR 7/3.

²⁴ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 7/4, 5YR 7/1, 5YR 7/6, 5YR 8/2, 5YR 8/4, 7.5YR 6/8, 7.5YR 7/6, 7.5YR 7/8, 7.5 YR 8/8.

²⁵ Munsell renk sistemine göre renkler: 7.5YR 5/6, 5YR 3/3.

²⁶ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 6/8.

²⁷ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 6/4.

²⁸ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 6/1, 5YR 5/1, 5YR6/1, 5YR 6/4 5 YR 6/4, 5YR 6/6, 7.5YR 5/1, 7.5YR 5/8.

²⁹ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 5/1, 5YR 8/1, 5YR 8/2. 7.5YR 7/1, 7.5YR 8/1.

³⁰ Munsell renk sistemine göre renk: 2.5YR 7/3.

³¹ Munsell renk sistemine göre renkler: 5YR 5/4, 5YR 5/8.

³² Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 7/4, 5YR 7/4, 5YR 7/6, 5YR 8/3, 5YR 8/4, 7.5YR 7/4, 7.5YR 7/6, 7.5YR 6/8, 10YR 8/3.

³³ Munsell renk sistemine göre renk: 7.5YR 3/1.

³⁴ Munsell renk sistemine göre renk: 10R 8/1.

³⁵ Munsell renk sistemine göre renkler: 5YR 2/1, 5YR 2/4, 5YR 3/4.

³⁶ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 6/6.

³⁷ Munsell renk sistemine göre renk: 2.5YR 7/2.

³⁸ Osborne ve diğ. 2020, fig. 13, 5.

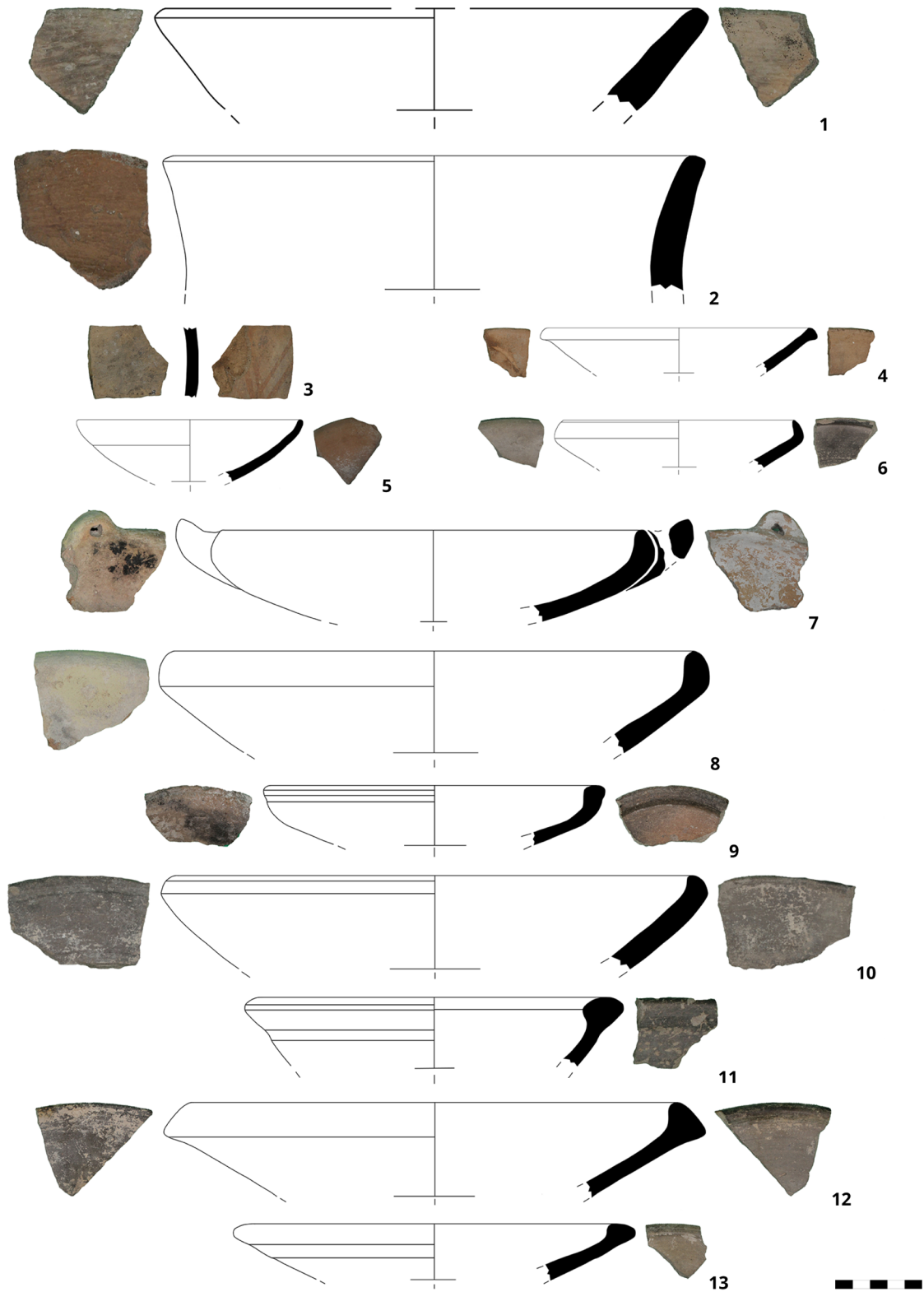

Fig. 3. 1-13: Erken Demir Çağı Seramiği.

Höyükte kâselerde 17 form tespit edilmiştir. Zoldura Höyük'te ilk örnek basit ağız kenarlı sığ kâsedir (Fig. 3, 5). Kâse kırmızıya çalan soluk turuncu renkte astarlıdır. Bu kâsenin benzerleri Zoldura Höyük'te daha önceki yüzey araştırmalarında tespit edilmiştir³⁹. Bu kâselerin kırmızı astarlı Gordion örnekleri Yıkım Tabakası öncesine ait evrede (EPB V evresi ve teras dolgusu) bulunmuştur⁴⁰. İçe dönük ağız kenarlılar diğer bir kâse formudur (Fig. 3, 6). Kâse gri hamurlu ve açık gri astarlıdır. Kaman-Kalehöyük⁴¹, Gordion⁴² ve Konya Gökhöyük'te⁴³ bulunan gri renkte astarlı örnekler Erken Demir Çağı'na ait tabakalarda bulunmuştur. İçe dönük sivri ağız kenarlı ve ağız kenarı altında tutamaklı örnek diğer bir kâse formunu oluşturur (Fig. 3, 7). Kâse soluk turuncu-bej renkte astarlıdır. Formun Erken Demir Çağı'na ait kırmızı astarlı örnekleri Kaman-Kalehöyük⁴⁴ ve Kilikya'da⁴⁵, gri renkte astarlı örnekleri Sardes'te⁴⁶ tespit edilmiştir. Dik kenarlı kâse Zoldura Höyük'te tespit edilen diğer bir formdur (Fig. 3, 8). Kâsenin krem renkte astarlı benzer örnekleri Kaman-Kalehöyük'ün Geç Tunç Çağı sonları ile Erken Demir Çağı'na ait tabakalarında bulunmuştur⁴⁷. Daha kalın dudak kenarlı kâse formu, griye çalan soluk kırmızımsı astarlı ve bant bezemelidir (Fig. 3, 9). Paralel formlu Geç Tunç Çağı örnekleri Ovaören'de⁴⁸ ve Orta Demir Çağı örnekleri Kaman-Kalehöyük'te⁴⁹ bulunmuştur. Bu geniş tarih aralığı içinde, kâsenin paralel formlu Tarsus Gözlükule'de bulunan kırmızı astarlı örnekleri Geç Tunç Çağı ve Erken Demir Çağı'na geçiş döneminde görülürken, gri astarlı örnekleri Erken Demir Çağı ağırlıkta olmak üzere Demir Çağı boyunca görülmektedir⁵⁰. Formun Gordion'da bulunan tek yüzeyde gri astar uygulamasına sahip benzer örnekleri MÖ 10.-9. yüzyıla ait EPB III evresinde bulunmuştur⁵¹.

Dudak kenarı hafifçe içe bükülmüş düz gövdeli kâse tespit ettiğimiz diğer bir formdur (Fig. 3, 10). Kâse kurşuni/gri renkte astarlıdır. Formun Tarsus Gözlükule⁵², Gordion⁵³, Çadır Höyük⁵⁴ ve Kaman-Kalehöyük'te⁵⁵ bulunan benzer örnekleri Erken Demir Çağı'na ait tabakalarda bulunmuştur. Türkmen-Karahöyük'te bulunan benzer formlu örnekler Demir Çağı'na aittir⁵⁶. Gri astarlı diğer bir örnek kalınlaştırılmış kenarlı kâsedir (Fig. 3, 11). Formun gri astarlı paralel örneği Tarsus

³⁹ Bahar – Koçak 2004, 78, çizim 47, 2.

⁴⁰ Sams 1994, 36, fig. 16, 103.

⁴¹ Matsumura 2005, Taf. 76, KL 92-M68.

⁴² Sams 1994, 11, 50, fig. 18, 287; Sams 2011, 65, fig. 4.16.

⁴³ Gündüz 2019, 220, no. 10.

⁴⁴ Matsumura 2005, Taf. 38, KL 92-M 211 (kahverengi astarlı), Taf. 51, KL94-M137 (kırmızı astarlı), Taf. 76, KL 94-M60 (bej astarlı).

⁴⁵ Mönninghoff 2025.

⁴⁶ Ramage ve diğ. 2021, pl. 18, HoB 72.

⁴⁷ Matsumura 2005, Taf. 51, KL 95-M346 (kırmızı astarlı), Taf. 74, KL 92, M 43 (bej astarlı), Taf. 74, KL 92, M 103 (boya bezemeli).

⁴⁸ Şenyurt – Akçay 2022, 107, fig. 13, f-h.

⁴⁹ Matsumura 2005, 263-264, 434, Taf. 2, KL 96-M45, Taf. 111, 89-P493, KL 89-M205.

⁵⁰ Hanfmann 1963, 60, fig. 117, 193; Yalçın 2013, 202, fig. 6, f; Özyar ve diğ. 2019, 63, fig. 5-14, e, f.

⁵¹ Sams 1994, 32, 49, fig. 19. 493.

⁵² Özyar ve diğ. 2019, 63, Fig. 5-14f.

⁵³ Gunter 1991, 45, 49, fig. 23, 478.

⁵⁴ Ross 2010, 71, 81, fig. 5a, b.

⁵⁵ Matsumura 2005, 275, Taf. 76, KL93-M27.

⁵⁶ Osborne ve diğ. 2020, 11, fig. 11, 6, fig. 13, 6.

Gözlükule'de tespit edilmiştir⁵⁷. Ancak burada astar üzerinde boya bezeme uygulanmıştır. Formun kahverengi astarlı Konya Gökhöyük Kazısı buluntusu⁵⁸ ile gri astarlı Konya⁵⁹ ve Germia⁶⁰ yüzey araştırmaları örnekleri Geç Tunç Çağı sonu ile Erken Demir Çağı'na tarihlenmiştir. Paralel formlu Orta Demir Çağı örnekleri ise Kilise Tepe⁶¹ ve Yukarı Fırat Havzası'nda Kaleköy'de⁶² tespit edilmiştir. Gri hamur ve astarlı gruba ait diğer bir örnek dik kenarlı ve kenarı dışa kalınlaştırılmış kâsedir (Fig. 3, 12). Formun kırmızı, bej ve gri renkte astarlı Erken Demir Çağı'na ait örnekleri Kaman-Kalehöyük'te IId tabakasında bulunmuştur⁶³.

Bej renkli astara sahip dışa kalınlaştırılmış kenarlı kâsenin (Fig. 3, 13) Konya yüzey araştırmalarında bulunan kahverengi astarlı örnekleri Demir Çağı'na tarihlenmiştir⁶⁴. Bizim buluntumuz ile benzeri form ve astara sahip Kaman-Kalehöyük örnekleri Geç Tunç Çağı sonu ve Erken Demir Çağı başına ait evrelerde bulunmuştur⁶⁵. Gri renkte astarlı dışa kalınlaştırılmış kenarlı kâse diğer bir formdur (Fig. 4, 1). Formun gri astarlı paralel örnekleri daha önce de Zoldura Höyük'te bulunmuş ve Erken Demir Çağı'na tarihlenmiştir⁶⁶.

Kenarı dışa çekilmiş yalın astarlı kâselerde geniş kenarlı (Fig. 4, 2) ve dar kenarlı (Fig. 4, 3) olmak üzere iki tip tespit edilmiştir. Kaman-Kalehöyük'te⁶⁷ dar kenarlı tipe ait örnekler Erken Demir Çağı'na ait IId evresinde, geniş kenarlı örnekler ise Orta ve Geç Demir Çağı'na ait IId evresinde bulunmuştur. Konya yüzey araştırmalarında bulunan dar kenarlı örnekler Demir Çağı'na tarihlenmiştir⁶⁸. Geniş kenarlı ve gri astarlı tip ise Gordion'da⁶⁹ Erken Frig ve Geç Akhamenid Dönem'de görülmüştür. Çadır Höyük'teki geniş kenarlı ve gri astarlı örnekler Geç Demir Çağı'nda sık görülmeye başlamıştır⁷⁰. Bu tipin Değirmen Tepe'de⁷¹ bulunan örnekleri MÖ 9.-8. yüzyıllara tarihlenmiştir.

Yüzey araştırmasında tespit edilen iki örnek yukarıda belirtilenlerin aksine düz gövdelidir. Bu örneklerin hali hazır buluntu durumları formun tümü hakkında nihai hüküm vermeye olanak vermez. Bu sebeple iki örnek için sığ kâse/tabak tanımı düşünülmüştür. Bu örneklerden ilk buluntumuz düz gövdeli ve dışa çekik ağız kenarlı sığ kâse/tabaktır (Fig. 4, 4).

Bu form Zoldura Höyük'teki Kırmızı üzerine Siyah Bezemeli Seramik grubunun tek örneğidir. Tabağın dış tarafında bant, zig-zag ve çizgi kümesi, iç yüzeyinde ise triglif-metop düzeni içinde ağaç süsü ve pergel ile çizilmiş üçlü iç içe daire bezemesi bulunmaktadır. İç içe daire süsü

⁵⁷ Ünlü 2005, 153, fig. 6, 24.

⁵⁸ Gündüz 2019, 219, no. 6.

⁵⁹ Bahar 1999b, 37, lev. XXXIX, 10; Bahar – Koçak 2004, çizim 23, 5; Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 1; Osborne ve diğ. 2020, fig. 13, 18; Maner 2021, 123, fig. 23, 4.

⁶⁰ Niewöhner ve diğ. 2013, 100, fig. 7, 4.

⁶¹ Hansen – Postgate 2007, 160-161, 349, fig. 394, 720.

⁶² Ökse 1988, 132, 147, Abb. 871.

⁶³ Matsumura 2005, 277, Taf. 77, KL93-M16.

⁶⁴ Bahar – Koçak 2004, 76-77, çizim 44, 5; Osborne ve diğ. 2020, fig. 13, 4.

⁶⁵ Matsumura 2005, 275, Taf. 38, KL 88-1261.

⁶⁶ Bahar – Koçak 2004, 77, 78, çizim 47, 3.

⁶⁷ Matsumura 2005, 273, tab. 4.2-8.

⁶⁸ Massa ve diğ. 2019, çizim 5, 1.

⁶⁹ Sams 1994, fig. 11, 281.

⁷⁰ Genz 2001, 161, fig. 4, 3.

⁷¹ Ökse 1988, Abb. 853.

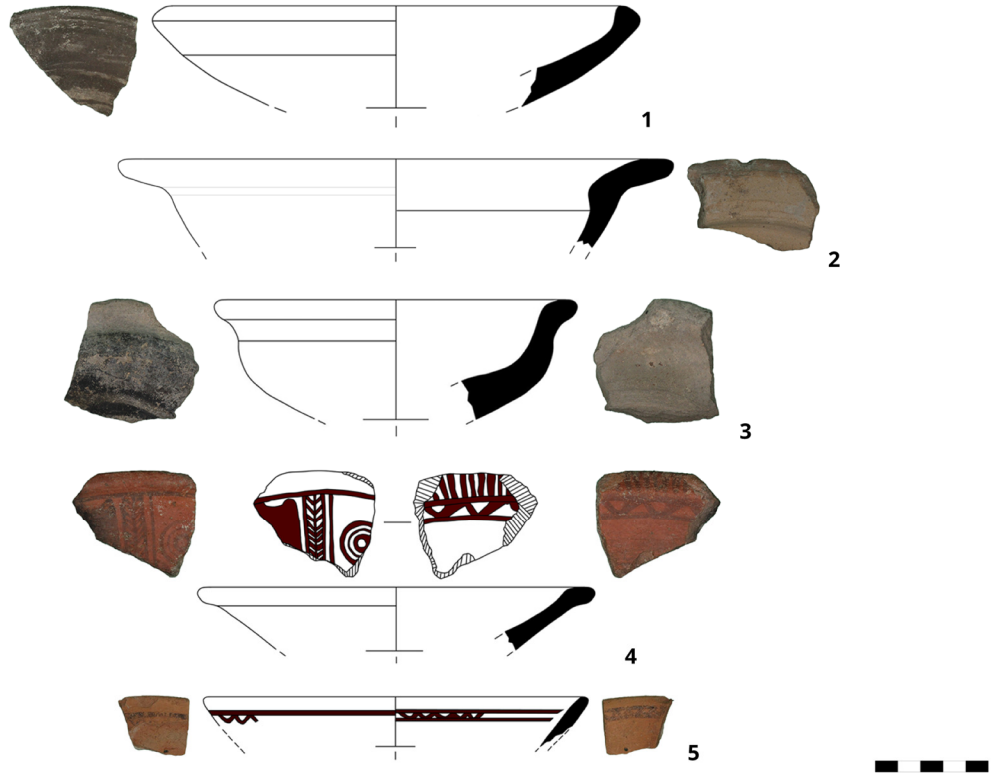

Fig. 4. 1-2: Erken Demir Çağı Seramiği; **3-4:** Orta Demir Çağı Seramiği.

triglif-metop içine alınmadan Alışar'da⁷², Boğazköy'de⁷³, Alacahöyük'te⁷⁴ ve Sulucakara Höyük'te⁷⁵ uygulanmıştır. Kınık Höyük'te MÖ 9. yüzyıla ait seramikte üçlü iç içe daire bezemesi⁷⁶ ve triglif-metop düzeni uygulanmıştır⁷⁷. Söz konusu örnek Güneybatı Anadolu'da görülen triglif-metop düzenlemesinin İç Anadolu'nun güneyine, Güney Kapadokya'ya kadar ulaştığını göstermesi bakımından önemlidir.

Ağaç bezemesi Uylupınar Nekropolisi kazısında Devetüyü Üzerine Siyah Bezemeli Seramik grubuna ait seramik örneği üzerinde bulunmuştur⁷⁸. İç içe daire bezemesi ise yine burada yürütülen yüzey araştırmasında Kırmızı Üzerine Siyah Bezemeli seramikte tespit edilmiştir⁷⁹. Ağaç bezemesinin benzeri Antalya Elmalı'da⁸⁰ yine Kırmızı Üzerine Siyah Bezemeli Seramik grubu örneğinde tespit edilmiştir. Söz konusu bezeme Kültepe'de MÖ 9.-6. yüzyıllara tarihlenen 5. ve 4.

⁷² von der Osten 1937a, fig. 464, 1

⁷³ Bossert 2000, Taf. 106, no. 169.

⁷⁴ Koşay – Akok 1966, lev. 71.

⁷⁵ Özdemir 2020, fig. 19f.

⁷⁶ Pucci ve diğ. 2024, 110, fig. 34.

⁷⁷ Ergürer 2016, 200, lev. 55, no. 525.

⁷⁸ Çokay-Kepçe 2009, 43, fig. 67, no. 76, fig. 88a, no. 99.

⁷⁹ Dökü – Çomak 2023, Fig. 2 a-b.

⁸⁰ Mellaart 1955, 120, pl. 7, 91-92, pl. 8, 118.

yapı katlarında⁸¹ tespit edilmiştir. Bu bezeme Tarsus Gözlükule Orta Demir Çağı seramiğinde de tespit edilmiştir⁸².

Düz ağız kenarlı sıg kâse/tabak diğer bir formdur (Fig. 4, 5). Bu örnekte çizgiler arasında dalgalı hat bezemesi bulunmaktadır. Bezemenin paralel örneği güneybatı Anadolu'da⁸³ ve Gordion'da⁸⁴ Erken Frig, Alışar'da⁸⁵ IVb evresinde ve Boğazköy'de⁸⁶ BK II a, b ve Ib evrelerinde görülmektedir. Benzer bezemeli örnekler Konya yüzey araştırmasında⁸⁷ da tespit edilmiştir.

Dışa kalınlaştırılmış dudak kenarlı, dudak kenarı ile gövde geçişi yayvan oluklu küresel gövdeli basit ağız kenarlı kâse Zoldura Höyük'te tespit edilen diğer bir formdur (Fig. 5, 1). Kâse kahverengimsi renkte gri hamur ve astarlıdır. Kâsenin siyah-gri astarlı örnekleri Göllüdağ⁸⁸ kazısında tespit edilmiştir. Gri hamur ve astara sahip diğer bir örnek dışa genişleyen ve üçgen profil oluşturacak biçimde kalınlaştırılmış kenarlı kâsedir. Kâsenin kenar gövde geçişi köşeli olup belirgindir (Fig. 5, 2). Form Tarsus Gözlükule'de⁸⁹ Erken Demir Çağı'nın 2. evresinde (yaklaşık MÖ 1150-1100) görülmektedir. Form paraleli örnekler Kaman-Kalehöyük'te⁹⁰ Orta Demir Çağı'na ait tabakada bulunmuştur. Formun Konya İli Ereğli İlçesi Sırnık Höyük'te bulunan örneği Demir Çağı'na tarihlenmiştir⁹¹.

Demir Çağı'nın bilindik formlarından birisi olan dışarıya genişleyen ağız kenarlı, kenar-gövde geçişi iç bükey formu ve köşeli kenar-gövde geçişli kâse diğer bir formdur (Fig. 5, 3). Formun yalın astarlı Erken ve Orta Demir Çağı'na ait örnekleri Kaman-Kalehöyük'te⁹² ve Gordion'da⁹³ ve Büyükkale'de⁹⁴ bulunmuştur.

Yüzey araştırmamızda sivri ağız kenarlı ve ince bantlar arasında zigzag bezemeye sahip masa *amphora*'sı tespit edilen diğer bir formdur (Fig. 5, 4). Formun benzer örnekleri Boğazköy'ün⁹⁵ Erken Demir Çağı'na ait Büyükkaya II tabakasında bulunmuştur. Kaman-Kalehöyük'te benzer formu örnekler Erken⁹⁶ (IId1) ve Geç Demir Çağı'na⁹⁷ (IIa3-5) ait evrelerde bulunmuştur. Kilise Tepe'de⁹⁸ bulunan benzer formu örnekler MÖ 8. yüzyılın sonu ile MÖ 7. yüzyılın başına ait seramik fırının malzemesi içinde bulunmuştur. Gordion'da ise Geç Demir Çağı (YHSS 5 evresi)⁹⁹

⁸¹ Özgüç 1971, 26, 27, res. 100, lev. XXVI, 8.

⁸² Hanfmann 1963, 48, fig. 80, 995.

⁸³ Mellaart 1955, 120.

⁸⁴ Sams 1994, pl. 85 779-780, 13, pl. 37, 22.

⁸⁵ von der Osten 1937a, fig. 38, 931.

⁸⁶ Bossert 2000, Taf. 78, 923, Taf. 80, 951, Taf. 145 B 17.

⁸⁷ Bahar – Koçak 2004, 81, çizim 57, 5.

⁸⁸ Tezcan 1969, 220, res. 35-36

⁸⁹ Yalçın 2013, 203, fig. 6, h.

⁹⁰ Matsumura 2005, Taf. 191, KL87-3392, Taf. 227, KL86-1100.

⁹¹ Maner 2017, 98, fig. 3, 1.

⁹² Matsumura 2005, 272, Taf. 75, KL88-1232 (kırmızı astarlı), Taf. 119, KL89-M257, Abb. 4.2-8 (siyah astarlı).

⁹³ Sams 1994, 46, fig. 7, 80 (gri astar).

⁹⁴ Bossert 2000, 122, Taf. 82, 974 (kahverengi astar).

⁹⁵ Bossert 2000, 41, Taf. 15, 129.

⁹⁶ Matsumura 2005, Taf. 99, KL90-M338.

⁹⁷ Matsumura 2005, 486, Typen 22241, Taf. 219, KL87-3338, KL87-3396.

⁹⁸ Hansen – Postgate 2007, 160-161, 349, fig. 394, 731.

⁹⁹ Henrickson 1994, 112, fig. 10.8, h.

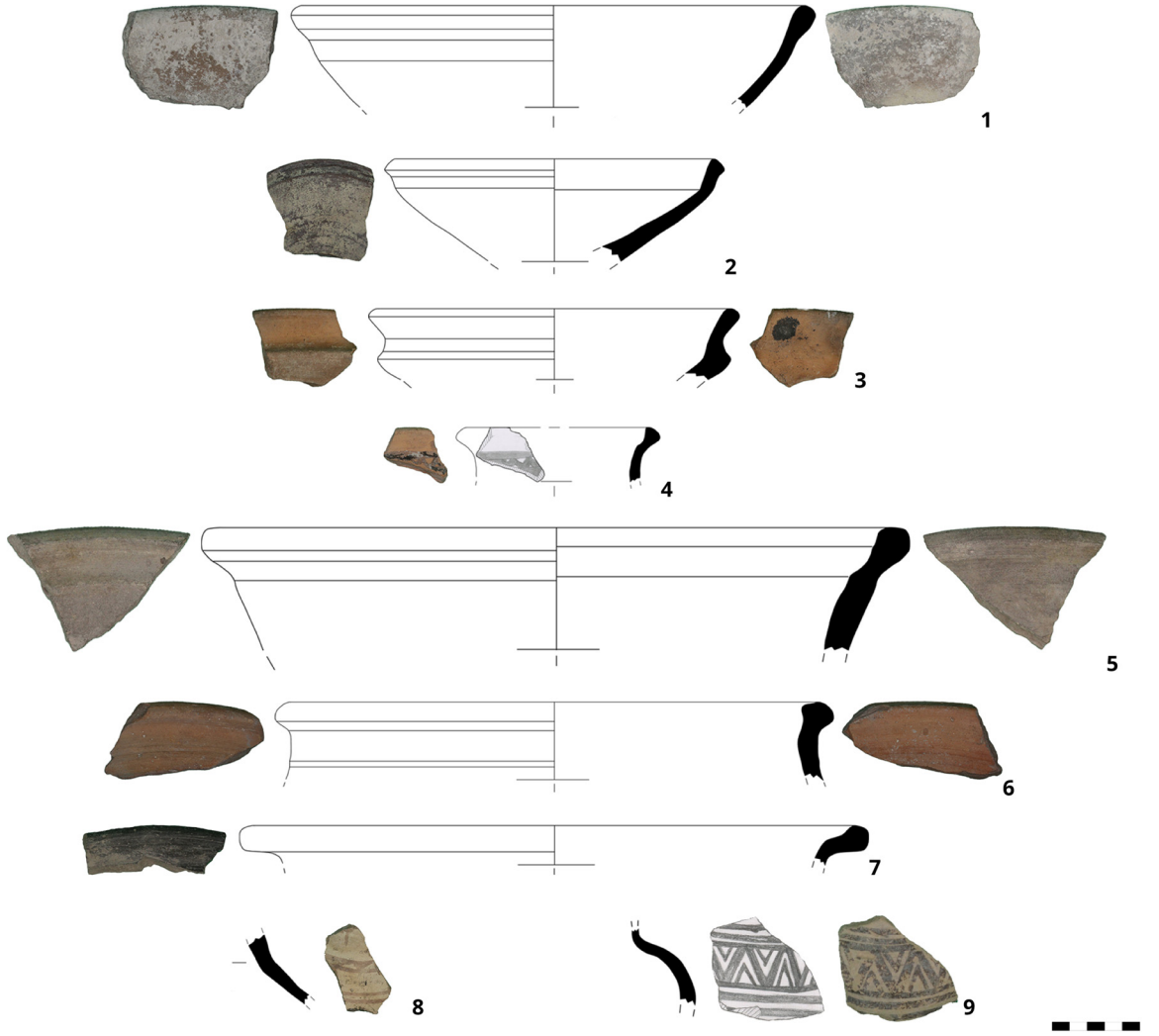

Fig. 5. 1-9: Orta Demir Çağı Seramiği.

ve Geç Akhamenid Dönem evresinde¹⁰⁰ formları arasında bizim buluntumuzun paralel örnekleri bulunmaktadır. *Amphora*'nın bezemesinin paralel örnekleri Tarsus Gözlükule'de¹⁰¹ Demir Çağı'na tarihlendirilmiştir. Benzer tarihleme önerisi Konya¹⁰² ve Tokat-Sivas¹⁰³ yüzey araştırmaları seramik buluntuları için de yapılmıştır.

¹⁰⁰ Toteva 2007, 72-73, pl. 7, 70.

¹⁰¹ Hanfmann 1963, 278, fig. 93, 1353-1354.

¹⁰² Bahar – Koçak 2004, 81, çizim 58, 3.

¹⁰³ Durbin 1971, 109, fig. 7, 56.

Zoldura Höyük'te yalın gri astarlı seramik grubuna ait diğer bir buluntu dik kenarlı *krater*'dir (Fig. 5, 5). Formun Maşathöyük¹⁰⁴, Boğazköy¹⁰⁵, Kululu¹⁰⁶ ve Kaman-Kalehöyük'te¹⁰⁷ bulunan tek renkli astara sahip örnekleri MÖ 8. yüzyıl ile 5. yüzyıl ortalarına aittir. Benzer formu buluntular MÖ 6.-4. yüzyıllara tarihlenen Kınık Höyük'ün III. tabakasında tespit edilmiştir¹⁰⁸. Kırşehir, Nevşehir ve Niğde'de yapılan yüzey araştırmalarında tespit edilen gri seramik örnekleri Orta Demir Çağı'na tarihlenmiştir¹⁰⁹. Yozgat Kuşaklı Höyük¹¹⁰ yüzey araştırmasında bulunan paralel formu ancak boya bezemeli örnekler Alişar IV grubu ile mukayese edilerek Orta ve Geç Demir Çağı'na tarihlenmiştir.

Diğer bir *krater* örneği kırmızımsı-kahverengi hamurlu ve astarlı, konkav yüksek boyunlu, içe ve dışa kalınlaştırılmış kenarlıdır (Fig. 5, 6). *Krater*'in Kültepe'de¹¹¹ ve Boğazköy'de¹¹² bulunan paralel formdaki boya bezemeli örnekleri Erken Frig Dönemi'ne aittir. Konya İli Beyşehir İlçesi Küçük Höyük'te bulunan benzer formu ancak boya bezemeli *krater* MÖ 7. yüzyıla tarihlendirilmiştir¹¹³. *Krater*'in astarı yüzeyde görülen çömlekçi çarkı izlerini gizleyecek biçimde uygulamıştır. Bu uygulamanın benzerinin Çadır Höyük'ün Orta Demir Çağı seramiğinde görüldüğü bildirilmiştir¹¹⁴. Yozgat Kuşaklı Höyük¹¹⁵ yüzey araştırmasında bulunan yalın astarlı *krater*'ler Geç Demir Çağı ve Hellenistik Dönem'e tarihlenmiştir.

Gri seramik grubuna ait diğer bir örnek dışa çekik kenarlı *krater*'dir (Fig. 5, 7). *Krater*'in Germia¹¹⁶ yüzey araştırmasında bulunan örnekleri Erken Demir Çağı'na, Boğazköy¹¹⁷ ve Kaman-Kalehöyük¹¹⁸ örnekleri Orta Demir Çağı ve Geç Demir Çağı'na tarihlenmiştir. Yozgat Kuşaklı Höyük yüzey araştırmasında bulunan boya bezemeli örnekler Orta ve Geç Demir Çağı'na tarihlenmiştir¹¹⁹. Yukarı Fırat Havzası'nda Değirmentepe'de bulunan benzer örnekler Orta Demir Çağı tabakasında tespit edilmiştir¹²⁰. Konya yüzey araştırmalarında Çiçek Höyük¹²¹ ve Türkmen-Karahöyük¹²² örnekleri Orta Demir Çağı'na tarihlenmiştir.

Bu dönemin diğer bulgusu açık renk zemin üzerinde koyu renk boya ile çizilmiş geometrik bezemeli seramiklerdir (Fig. 5, 8-9, Fig. 6, 1-2). Söz konusu malzeme Frig Boyalı seramiği, Alişar

¹⁰⁴ Özgüç 1982, 55, Şek. J, 6.

¹⁰⁵ Genz 2004, 30, Taf. 67, 5-6; Bossert 2000, 41, 168, Taf. 20, 182.

¹⁰⁶ Özgüç 1971, 42, res. 131.

¹⁰⁷ Matsumura 2005, 292, Taf. 259, KL86-1307(1/2).

¹⁰⁸ Ergüner 2016, 277, lev. 54, 520.

¹⁰⁹ Summers 1994, fig. 23,2-6, 23,3-13.

¹¹⁰ Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 93.

¹¹¹ Özgüç 1971, 22, 24, res. 70.

¹¹² Bossert 2000, 40-41, Taf. 18, 168, Taf. 23, 211-212.

¹¹³ Özkan 1990, 590, çizim 34.

¹¹⁴ Ross 2010, 74, fig. 12, f.

¹¹⁵ Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 97.

¹¹⁶ Niewöhner ve diğ. 2013, 101, fig. 10, 9.

¹¹⁷ Büyükkale II. tabakada (Bossert 2000, 41, Taf. 24, 223) ve Büyükkale I. Tabaka c-a evreleri (Genz 2007a, fig. 4, 4).

¹¹⁸ Matsumura 2005, 291, Abb. 4.2-13, Taf. 136, KL89-P482, Taf. 214, KL87-3887, Taf. 218, KL87-3376, Taf. 215, KL87-3129.

¹¹⁹ Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 94.

¹²⁰ Ökse 1988, Abb. 374.

¹²¹ Bahar – Koçak 2004, 80, çizim 54, 2.

¹²² Osborne ve diğ. 16, 2020, fig. 14, 15.

IV Seramiği ve Anadolu Demir Çağ seramiği gibi adlar ile tanımlanır. Bu seramiğin dağılımı; batıda Gordion, doğuda Boğazköy¹²³, Yukarı Kızılırmak Havzası¹²⁴, Yukarı Fırat Havzası¹²⁵, güneyde Konya Alaeddin Tepesi¹²⁶ ile Porsuk Höyük¹²⁷ hattının kuzeyi ile sınırlıdır. Bu seramik Güneydoğu Anadolu'da¹²⁸ ve kuzey Suriye'de¹²⁹ ise birkaç örnek ile temsil edilir. Bizim Zoldura Höyük'te bulduğumuz seramik yukarıda anılan merkezlerin malzemesinden farklılık göstermez.

Bu gövde parçalarında görülen bezemelerden; ters üçgen dizisi (Fig. 5, 8) Boğazköy BK IIa evresi¹³⁰ örneklerinde ve Kınık Höyük'te¹³¹ Geç Akhamenid Dönem'e ait zoomorfik vazo üzerinde bulunmaktadır. Diğer bir bezeme olan iç içe üçgen dizisi (Fig. 5, 9) Alişar¹³² IV. tabaka, Boğazköy¹³³ ve Gordion'da¹³⁴ Tümülüs III/K-III buluntularına göre MÖ 750-740 yıllarına tarihlenen Erken Frig Dönemi evresinde ve Kınık Höyük'te¹³⁵ ise Tabaka V'te tespit edilmiştir. İçi noktalı üçgen bezemeli gövde parçasının (Fig. 6, 1) paraleli örnek Konya yüzey araştırmalarında¹³⁶ bulunmuştur. Üçgen ve zigzag bezemeli *krater* gövde parçasının (Fig. 6, 2) paralel örnekleri Gordion'da¹³⁷ Yıkım Tabakasında ve Boğazköy'de¹³⁸ BKIIb, NWH 4, BK I evresinde bulunmuştur.

Bu döneme ait olabileceğini düşündüğümüz diğer örnekler ise süzgeçlerdir (Fig. 6, 3-4). Bu süzgeçlerin düz dipli formlarına Kaman-Kalehöyük'te IIa evresinde rastlanmıştır. Daha derin formu süzgeçler IIa, IId1-3 ve III1-11 evresinde bulunmuştur¹³⁹.

GEÇ DEMİR ÇAĞI SERAMİĞİ

Geç Demir Çağı'nın gelişi ile birlikte seramikte çok renkli bant bezeme, açık renkte panel içinde geometrik ve bitkisel bezeme ve kırmızimsı kahverengi bant bezemesi ayırt edici öğelerden bazıları olarak ortaya çıkar. Bu öğeler yanında Batı Anadolu'ya ait Orientalizan üslupta bezemeler ve kap formları da gözlenmiştir¹⁴⁰.

Höyükte bulunan Geç Demir Çağı'na ait örneklerde hamur renkleri; açık gri¹⁴¹ ve soluk kırmızimsı kahverengidir¹⁴². Hamur içeriğinde kireç, kum ve gümüş-beyaz renkte mika görülür. Söz

¹²³ Genz 2004, 29-35.

¹²⁴ Ökse 2019b.

¹²⁵ Ökse 1988, 86.

¹²⁶ Mellaart 1955, fig. 5, Nr. 5, 8.

¹²⁷ Dupré 1983, 233, pl. 92, Nr. 259, 258; 238, pl. 97, Nr. 258-260.

¹²⁸ Woolley 1939, pl. XIIb.

¹²⁹ Hrouda 1962, pl. 62.197.

¹³⁰ Bossert 2000, 122, no. 891, Taf. 148, B 84.

¹³¹ Highcock ve diğ. 2015, 109, fig. 6-5.

¹³² Schmidt 1932, 242, Pl. XXXIII, 896a.

¹³³ Bossert 2000, Taf. 149, B 109-110.

¹³⁴ Sams 2011, 59, 69, fig. 62; Manning – Kromer 2011, 146.

¹³⁵ Ergüner 2016, 201, lev. 72, 668.

¹³⁶ Bahar – Koçak 2004, 30, res. 30.

¹³⁷ Sams 1994, pl. 37, 22, pl. 28, 499, pl. 52, 613, pl. 85, 780.

¹³⁸ Bossert 2000, Taf. 148, B 81.

¹³⁹ Matsumura 2005, 303, Taf. 243, KL86-1102.

¹⁴⁰ Bossert 2000, 143-151, Taf. 129, 1078.

¹⁴¹ Munsell renk sistemine göre renkleri: 5YR 7/1, 2.5YR 7/1, 5YR 5/1, 5YR 7/1, 10R7/1.

¹⁴² Munsell renk sistemine göre renkleri: 5YR 7/3, 5YR 8/3, 5YR 6/6, 5YR 8/4.

konusu maddeler ortalama 0,2 cm uzunluktadır. Bunlar, nadir veya orta yoğunlukta kullanılmıştır. Astar çoğunlukla hafifçe pürüzlü ve bazı gri hamurlu örneklerde pürüzsüzdür. Astar rengi açık gri¹⁴³ ve soluk turuncudur¹⁴⁴.

Bu dönem seramiğinin kâse, *amphora*, çömlek ve *dinos* gibi kapalı kap formlarından oluşmaktadır. Gri astarlı kalınlaştırılmış ağız kenarlı derin tabak/kâse bu döneme ait olduğunu düşündüğümüz ilk formdur (Fig. 6, 5-6). Formun 5 numaralı örneğinin paraleli buluntular Konya yüzey araştırmalarında¹⁴⁵ ve Türkmen-Karahöyük¹⁴⁶ yüzey araştırmasında bulunmuş ve Demir Çağı'na tarihlenmesi önerilmiştir. Germia¹⁴⁷ yüzey araştırmasında tespit edilmiş Fig. 4, 6 benzeri örnekler Erken Demir Çağı'na tarihlenmiştir. Bunun yanında bizim buluntumuza benzer biçimde iç yüzeyde parlak gri ve dış yüzeyde soluk gri renkli astara sahip buluntular Kaman-Kalehöyük¹⁴⁸ ve Gordion'da¹⁴⁹ Geç Demir Çağı örnekleri arasında tespit edilmiştir.

Kenarı içte ve dışta bant bezemeli dışa kalınlaştırılmış omurgalı kâse, astar rengi çeşitliliği bakımından öne çıkan bir grup olmaya adaydır (Fig. 6, 7-9). Bu kâselerde dış taraftan konkav kenarın bitiminde üçgen profil (Fig. 6, 7-8) ve bu üçgen profilin hafifçe aşağı uzatılması (Fig. 6, 9) gibi küçük farklar gözlenmiştir. Bu kâselerde devetüyü veya grimsi açık devetüyü renkte astar üzerinde kırmızimsı kahve renkte parlak boya uygulanmıştır. Omurgalı kâselerin benzeri form ve astara sahip örnekleri Gordion'un Erken Frig Dönemi'nin kurşuni-gri astarlı seramiğinde görülmektedir¹⁵⁰. Boğazköy'de¹⁵¹ bulunan gri renkli astarlı kâseler Geç Demir Çağı'na aittir. Bu kâselerin benzer astarlı örnekleri Kaman-Kalehöyük'ün¹⁵² Geç Demir Çağı-Akhemenid Dönem'e tarihlenen evrelerinde bulunmuştur. Buluntularımızdan Fig. 4, 7, 9 benzeri astarlı örnekleri Kınık Höyük Tabaka III'te açık gri astar üzerinde bant bezeme ve koyu kahverengi astar üzerine kırmızı-açık kahverengi bant uygulaması ile karşımıza çıkmaktadır¹⁵³. Bu uygulama Kabalis Bölgesi'nin Erken Hellenistik¹⁵⁴ Dönem örneklerinde de görülür. Kâse Fig. 6, 7-8'in benzeri astar ve astar boya uygulamasına sahip Demir Çağı örnekleri Konya Türkmen-Karahöyük'te¹⁵⁵ ve Orta Höyük'te¹⁵⁶ bulunmuştur.

Gri astarlı seramiğin diğer bir örneği hafifçe dışa çekik ve yuvarlak profilli ağız kenarlı, derin gövdeli kâsedir (Fig. 6, 10). Kâsenin iç yüzeyinde siyah renge çalan koyu gri astar uygulanmıştır. Dış yüzeyde ise açık gri renkte hamur rengi ile neredeyse aynı renkte astar bulunmaktadır. Kâsenin yuvarlak profilli, yatay ağız kenarlı örneklerinin yatay ve diyagonal çekik ağız kenarlı

¹⁴³ Munsell renk sistemine göre renkleri: 2.5YR 3/1, 2.5YR 6/1, 2.5YR 6/2, 5YR8/1, 5YR7/1.

¹⁴⁴ Munsell renk sistemine göre renkleri: 5YR 7/3, 5YR 8/2, 5YR 8/3, 5YR 8/3, 7.5YR 7/8.

¹⁴⁵ Bahar 1999b, lev. XL, 22.

¹⁴⁶ Osborne ve diğ. 2020, fig. 14, 2.

¹⁴⁷ Niewöhner ve diğ. 2013, fig. 10, 1.

¹⁴⁸ Matsumura 2005, 264-265, Abb. 4.2-6, Taf. 194, KL87-3319.

¹⁴⁹ Toteva 2007, 62-63, pl. 1, 3, pl. 4, 35; Stewart 2010, 122, 189, fig. 214, 200.

¹⁵⁰ Sams 1994, fig. 6-11.

¹⁵¹ Bossert 2000, 122, Taf. 84, 1008.

¹⁵² Matsumura 2005, 268-269, Taf. 196, KL 87-3029, KL87-3635.

¹⁵³ Ergüner 2016, 274, 285, lev. 84, no. 163, lev. 86, 230.

¹⁵⁴ Çokay-Kepçe 2009, 43, fig. 67, no. 76, fig. 88a, no. 99; Dökü – Çomak, 2023, Fig. 2 a-b.

¹⁵⁵ Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 3.

¹⁵⁶ Cottica – Sanavia 2019, fig. 6, 4 GS 69.

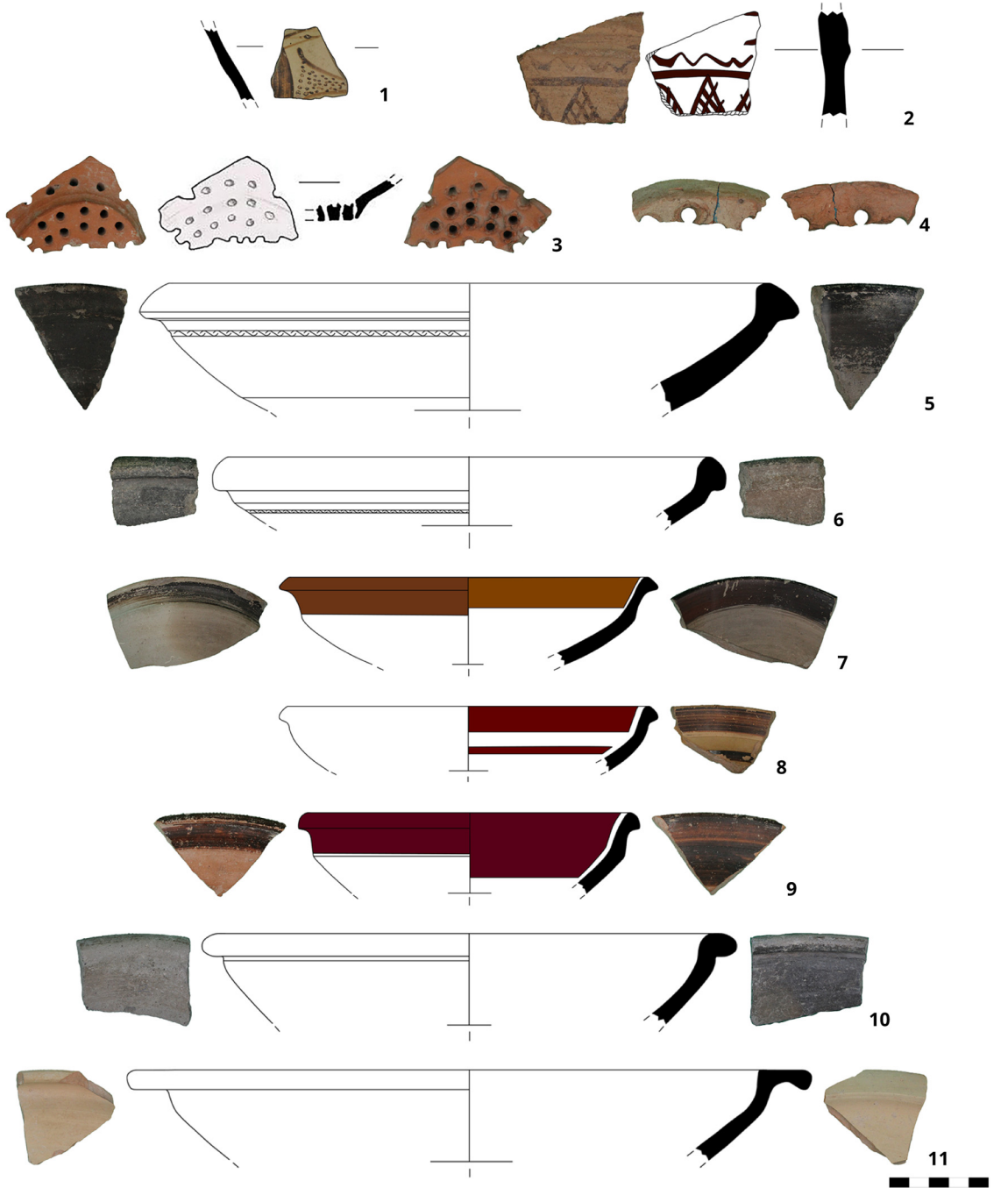

Fig. 6. 1-4: Orta Demir Çağı Seramiği; **5-11:** Geç Demir Çağı Seramiği.

iki alt tipi Kalehöyük'ün¹⁵⁷ Orta Demir Çağı ve Geç Demir Çağı evrelerinin tipik örnekleri olarak sunulmuştur. Gri hamurlu ve devetüyü veya koyu kahverengi/devetüyü astarlı Alişar¹⁵⁸ örnekleri Geç Demir Çağı'na tarihlenmiştir. Gordion'da¹⁵⁹ bulunan benzer formdaki mat siyah astarlı örnekler MÖ 350-MÖ 240 arasına tarihlenmiştir. Konya Ereğli Sırnık Höyük'te¹⁶⁰ bulunan benzer formlu örnek Demir Çağı'na tarihlenmiştir.

Kenar profili keskin veya köşeli bir tabla şeklinde dışa çekik yalın devetüyü renkte astarlı kâse diğer bir formdur (Fig. 6, 11). Buluntunun form yönünden benzeri örneği Alacahöyük'te¹⁶¹ Frig Çağı seramiği içinde değerlendirilmiştir. Formun boya bezemeli örnekleri Gordion'da¹⁶² ve Kaman-Kalehöyük'te¹⁶³ Geç Demir Çağı'na ait evrelerde bulunmuştur. Kültepe'de bulunan örnekler yalın astarlıdır ve MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen yapı evresinde ele geçmiştir¹⁶⁴.

Seramik buluntular içindeki bir diğer form hafifçe kalınlaştırılmış ağızlı ve kısa boyunlu *amphora*'dır (Fig. 7, 1). *Amphora*'nın benzer formlu, kırmızı-kahverengi hamurlu ve krem renkte astarlı örnekleri Kernes Dağı civarında Tilkigediği Tepe'de¹⁶⁵ bulunmuş ve Geç Demir Çağı sonlarına tarihlenmiştir. Formunun Kaman-Kalehöyük'te¹⁶⁶ gri, kırmızı ve kahverengi astarlı Geç Demir Çağı örnekleri tespit edilmiştir.

Sivri kenarlı çömleklerin benzeri örnekleri Alişar'da¹⁶⁷ 2-3M tabakalarında bulunmuştur (Fig. 7, 2).

Dinos olarak değerlendirdiğimiz formun Alişar¹⁶⁸ örnekleri Geç Demir Çağı'na tarihlenmiştir (Fig. 7, 3). Bu formun benzer örnekleri Lidar Höyük'te Demir Çağı sonlarına ve Hellenistik Dönem'e ait 6a evresinde bulunmuştur¹⁶⁹.

Bu döneme ait az sayıdaki bezemeli gövde parçalarından birisi üzerinde lotus çiçeği bezemesi ile sınırlayıcı bir bant süsünün parçası bulunmaktadır (Fig. 7, 4). İç Anadolu'da lotus süslü örnekler ile Kültepe'de panel içinde bezemeye sahip MÖ 7. yüzyılın sonu ile MÖ 6. yüzyılın ilk yarısına ait 4. yapı katında¹⁷⁰ bulunmuş vazolarda ve Konya yüzey araştırmalarında¹⁷¹ karşılaşılmıştır. Benzer üslupta yapılmış lotus çiçeği tasviri Kınık Höyük'te de karşımıza çıkar¹⁷². Ancak İç Anadolu'nun pek çok merkezinde olduğu gibi buradaki örnekte beyaz panel içinde çok renkli bezeme geleneğinin bir parçasıdır¹⁷³. Lotus bezemesi Eskişehir'de da daha stilize bir üslupta

¹⁵⁷ Matsumura 2005, 261, form Nr. 11170.

¹⁵⁸ von der Osten 1937b, 54, fig. 59, 6.

¹⁵⁹ Alan 1984, 131-132, fig. 5, 44.

¹⁶⁰ Maner 2017, 98, fig. 3, 3.

¹⁶¹ Koşay – Akok 1966, lev. 75 (en alt sıra).

¹⁶² Toteva 2007, 65-66, pl. 3, 27.

¹⁶³ Matsumura 2005, 271, tah. 198, KL87-3580

¹⁶⁴ Tüysüz 2022, 308, Lev. 49, 361; Tüysüz 2024, 285, fig. 19.10-5.

¹⁶⁵ Summers ve diğ. 1995, 46, fig. 5, 7, fig. 6.1.

¹⁶⁶ Matsumura 2005, 298, Formen 223340, Taf. 263, KL86-1017, KL86-1037, KL86-1049, KL86-1078.

¹⁶⁷ von der Osten 1937a, pl. IX, e 685; von der Osten 1937b, pl. X, e682, a511.

¹⁶⁸ von der Osten 1937b, 47, fig. 58, 9.

¹⁶⁹ Müller 1996, 139, Taf. 93, 17.

¹⁷⁰ Özgüç 1971, 20, lev. XXII, 4.

¹⁷¹ Bahar 1999b, 50, lev. XXIX, 2.

¹⁷² Ergürer 2016, lev. 62, 97, no. 586.

¹⁷³ Ergürer 2016, 264-265.

yine panel içinde uygulanmıştır¹⁷⁴. Alişar'da¹⁷⁵ bulunan bir vazo üzerindeki bezemede lotus sırası yine panel içinde oluşturulmuştur. Oymaağaç Höyük'te bulunan Geç Demir Çağı'na ait lotus çiçeği bezemeli örnekler de panel içinde çok renkli ya da iki renkli boya bezekli olarak tasvir edilmiştir¹⁷⁶. İç Anadolu örneklerinde panelin zemin rengi kabın geri kalanından farklıdır. Boğazköy'de benzeri bezeme Galat denilen seramik malzeme üzerinde de görülür. Bu örneklerde tomurcuklu yaprak süsünde bitki öğelerinin her birinde veya tekinde çizgi kümeleri oluşturulmuştur¹⁷⁷. Bu örnekler yanında birbirinden belirgin biçimde ayrılan kısa yapraklı lotus süsü panel zeminin ayrıca boyanması olmaksızın Karia¹⁷⁸ ve İonia'nın¹⁷⁹ Geç Orientalizan Dönem vazoları üzerinde görülmektedir. Bizim örneğimizde ayrı panel rengi olduğuna dair herhangi bir işaret yoktur. Buluntuda lotus süsü üzerindeki bant bir panelin parçası olsa bile bu uygulama İç Anadolu'nun panel boyama geleneğinden farklıdır. Lotus bezemesi Anadolu'dan başka Kıbrıs'ın Kipro-arkaik I sonu ve Kipro-arkaik II dönemlerine ait (MÖ 600-475) Bikrom IV ve Bikrom V gruplarının vazoları üzerinde de bulunmaktadır¹⁸⁰. Bu örneğin varlığı Geç Demir Çağı'nda İç Anadolu genelinde görülen Batı Anadolu ile olan temaslara dair kanıtlardan bir diğeri olarak değerlendirilebilir¹⁸¹.

Zoldura Höyük'te Geç Demir Çağı'ndan Hellenistik Dönem'e geçişte devamlılık söz konusudur. Bu dönemlerin hamur renkleri devetüyünün açık ve koyu tonları¹⁸², açık kırmızımsı turuncu¹⁸³, açık gri¹⁸⁴ ve açık kahverengidir¹⁸⁵. Hamur içeriğinde kireç, kum ve gümüş-beyaz renkte mika düşük yoğunlukta görülür. Söz konusu katkı maddeleri nadiren 0.2 cm'den daha büyüktür. Astar genellikle pürüzsüzdür. Astar rengi soluk devetüyü¹⁸⁶, kahverengimsi siyah¹⁸⁷ ve açık gri¹⁸⁸. Bu seramikte bezeme basit banttır. Bezeme kahverenginin tonlarında¹⁸⁹ uygulanmıştır. Pişme yoğunlukla yüksek sıcaklıklarda yapılmıştır.

¹⁷⁴ Bayburtluoğlu 1979, 300, res. 28.

¹⁷⁵ von der Osten 1937b, 21, 47, 66, fig. 76, 5.

¹⁷⁶ Yılmaz 2015, 206, lev. 118, 5, lev. 120, 7.

¹⁷⁷ Maier 1963, 252.

¹⁷⁸ Hemelrijk 1987, 49, fig. 29; Fazlıoğlu 1998, 347, 348, şek. 23, i, j, lev. 132, 134, 135.

¹⁷⁹ Aytaçlar 2005, şek. 23.

¹⁸⁰ Gjerstad 1948, fig. XXXI, 14b, fig. XLIX, 9b.

¹⁸¹ Bossert 2000, 145-151; Genz 2006, 119.

¹⁸² Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 7/6, 5YR 7/3, 2.5YR 7/4, 5YR 7/4, 5YR 7/8, 5YR 8/3, 7.5YR 6/8.

¹⁸³ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 7/3, 2.5YR 7/4.

¹⁸⁴ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 6/1, 1OR 6/2.

¹⁸⁵ Munsell renk sistemine göre renk: 5YR 7/1.

¹⁸⁶ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5 YR 7/4, 5 YR 6/3, 5 YR 8/3, 7.5 YR 3/1, 7.5 YR 8/3, 7.5 YR 8/3, 2.5 YR 6/6, 5 YR 8/3, 5 YR 7/4.

¹⁸⁷ Munsell renk sistemine göre renkler: 7.5 YR 8/3, 1O R 6/6.

¹⁸⁸ Munsell renk sistemine göre renk: 2.5YR 7/2.

¹⁸⁹ Munsell renk sistemine göre renkler: 2.5YR 4/3, 5YR 3/2, 5YR 3/4, 5YR 4/2, 5YR 4/6, 5YR 5/8 ve 7.5YR 3/3.

Bu döneme ait ilk örnek dik kenarlı kâsedir (Fig. 7, 5). Söz konusu kâsede kenar üzerinde nal biçiminde kabartma kulp bulunmaktadır. Bizim örneğimiz ile benzer yüzey görünümüne sahip örnekler Oluz Höyük'te¹⁹⁰ Geç Demir Çağı'na ait 2B tabakasında (MÖ 425-300) tespit edilmiştir. Ayrıca Gordion'da¹⁹¹ Hellenistik Dönem'in 2. tabakasında (MÖ 275-235) tespit edilmiş gri seramik grubu örneklerinin yeniden fırınlanması sonucunda ortaya çıkan astar görünümü bizim örneğimiz ile oldukça benzerdir. Kaman-Kalehöyük'te¹⁹² I. tabakada bulunmuş olan örnek benzer formu ve bej renkte astarlıdır.

Bu döneme ait başka bir örnek dik yükselen ağızlı içte kalınlaştırılmış dudaklı kâsedir (Fig. 7, 6). Formun benzer örnekleri Kaman-Kalehöyük'te¹⁹³ Geç Demir Çağı sonu ve Hellenistik Dönem'e ait evrelerde bulunmuştur. Formun Kilikya Bölgesi'nde bulunmuş olan paralel örnekleri devetüyü rengine yakın astarlıdır. Bu örnekler MÖ 6. yüzyıla tarihlendirilmiştir¹⁹⁴. Konya Ereğli yüzey araştırmalarında da benzer formu örnekler ile karşılaşılmıştır¹⁹⁵.

Derin bir formu olan küresel gövdeli basit ağız kenarlı kâse beyaz-krem renkte zemin üzerine kırmızımsı-kahve renkte ince ve kalın bant bezemesine sahiptir (Fig. 7, 7-9). Bu örneklerde dış yüz astarsız bırakılmış veya kendinden astarlı yapılmışken iç yüzde tek veya iki renkli astar uygulanmıştır. Benzer formu ve astarlı örnekler Konya yüzey araştırmalarında¹⁹⁶ ve Konya-Türkmen-Karahöyük'te¹⁹⁷ bulunmuştur. Türkmen-Karahöyük malzemesi Alişar IV seramiği ardından ortaya çıkan Kilikya'dan ithal ve yerel üretimler olarak değerlendirilmiştir. Nitekim Alişar'da¹⁹⁸ bulunan benzer beyaz-krem renkte astarlı ve ince bant bezemeli örnekler MÖ 500'den sonraya ait tabakada bulunmuştur. Bunun yanında yine Galat, Orta Anadolu Bantlı Seramiği ve Kızılırmak Havzası Kapları adları ile tanımlanan bu örnekler; Tavium¹⁹⁹, Dalisandos?²⁰⁰, Eskiyaşar²⁰¹, Sivas yüzey araştırması²⁰² ve Kültepe'de²⁰³ tespit edilmiş örnekler MÖ 3. yüzyıl ile MÖ 1. yüzyıl arasına tarihlenmiştir.

¹⁹⁰ Dönmez 2017, 121, fig. 508, 510.

¹⁹¹ Stewart 2010, 150, fig. 98-99.

¹⁹² Matsumura 2005, 276, Taf. 253, KL86-1185.

¹⁹³ Matsumura 2005, 276, Taf. 253, KL 86-1299.

¹⁹⁴ Arslan 2010, 60, Lev. 60, 441.

¹⁹⁵ Maner 2016, fig. 5, 4.

¹⁹⁶ Bahar – Koçak 2004, 79, çizim 54, 4; Bilgin 2004, çizim 3-5.

¹⁹⁷ Cottica – Sanavia 2019, fig. 9-10; Osborne ve diğ. 2020, 16, fig. 13, 9-11.

¹⁹⁸ von der Osten 1937b, pl. V, 4-5, Pl VI, 3, 6

¹⁹⁹ Lohner-Urban 2025.

²⁰⁰ Körsulu 2020, 304, fig. 5, 13-15

²⁰¹ Zoroğlu 1979, 246-247.

²⁰² Korkmaz 2013, lev. 3, kat no. 37.

²⁰³ Tüysüz 2022, 268, lev. 26, 166-168.

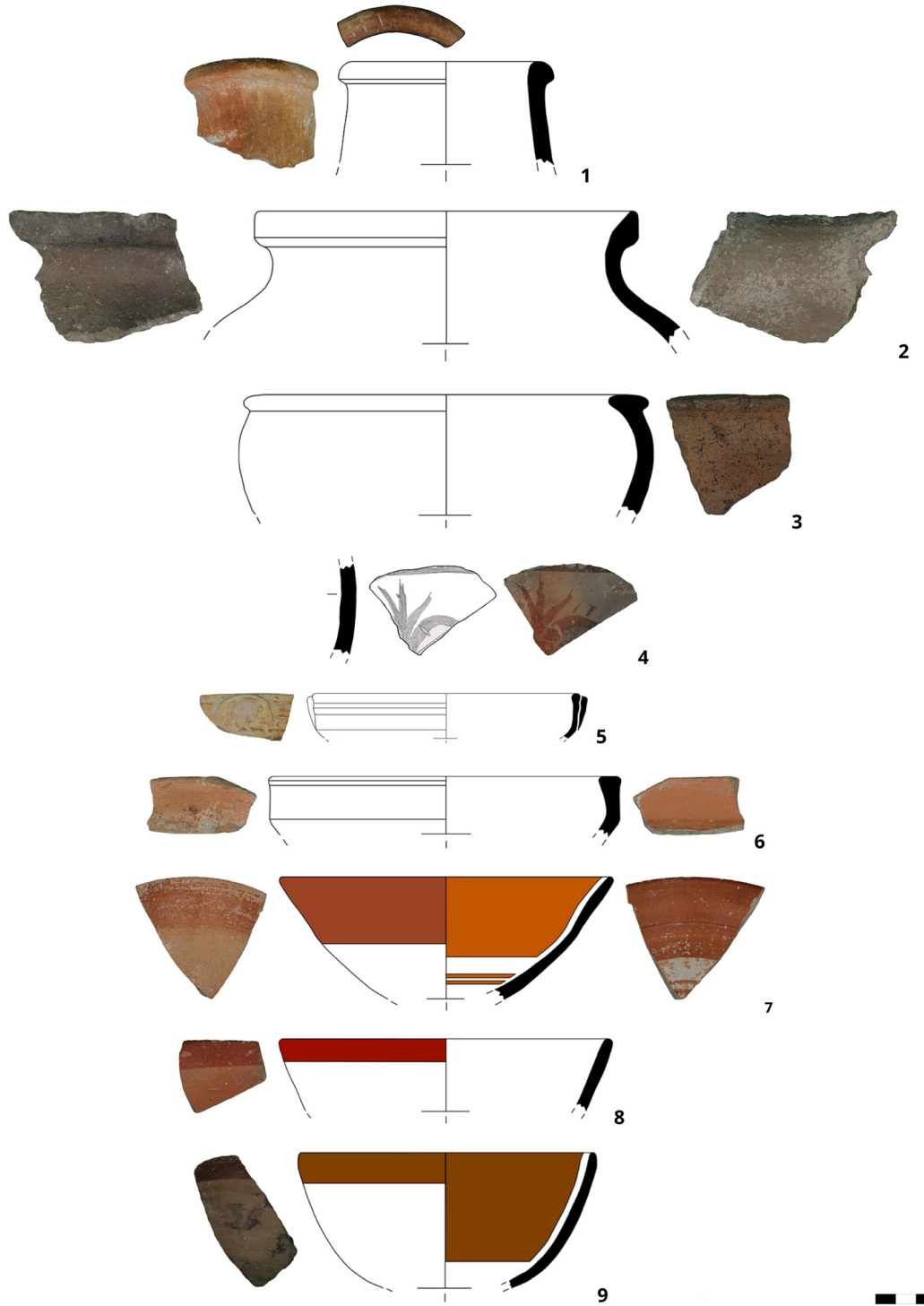

Fig. 7. 1-9: Geç Demir Çağı Seramiği.

Dışa çekilmiş kenarlı kâse diğer bir formdur (Fig. 8, 1, 2). Kâselerden Fig. 8, 1'in iç ve dış yüzeyi siyah astarlıdır. Kâsenin Porsuk Höyük örnekleri III. tabakada bulunmuştur²⁰⁴. Yozgat Kuşaklı Höyük²⁰⁵ yüzey araştırmasında bulunan yalın astarlı paralel formlu örnekler Geç Demir Çağı ve Hellenistik Dönem'e tarihlenmiştir. Gordion'da²⁰⁶ bulunan örnekler MÖ 3. yüzyılın başı ve ortasına, Kalehöyük'te²⁰⁷ bulunan örnekler Geç Demir Çağı'na ait evrelerde bulunmuştur. Kültepe'de²⁰⁸ ve Zank Höyük'te²⁰⁹ bulunan örnekler MÖ 3. yüzyıl ile MÖ 2. yüzyıla tarihlenmiştir. Fig. 8, 2 ise iç yüzeyi siyah firnisli dış yüzeyi açık kahverengi astarlıdır. Bu kâsenin MÖ 5. yüzyılın sonundan başlayıp Hellenistik Dönem'e uzanan örnekleri Atina Agorası'nda²¹⁰ görülür. Bu formun Nagidos'ta²¹¹ bulunan benzer örnekleri MÖ 425-350 tarihleri vermiştir.

Bu döneme ait dışa çekik kenarlı ve ovoid gövdeli *krater*'in gri hamurlu, siyah astarlı (Fig. 8, 3) ve boya bezemeli (Fig. 8, 4) türleri tespit edilmiştir. Porsuk Höyük'ün, hem 3. tabakasında²¹² hem de Hellenistik Dönem²¹³ evresinde Fig. 8, 4'ün benzeri bezemeye sahip örnekler bulunmuştur. Gordion'da²¹⁴ Orta Hellenistik Dönem tabakasında bulunmuş olan kâselerde hem çizgi kümesi hem de noktalama işareti kullanılmıştır.

Höyükte Geç Demir Çağı'nda gri seramik ile birlikte bulunan "Siyah Astarlı Mal" örneğine çok az sayıda rast gelinmiştir (Fig. 8, 1, 3). Araştırma bulgularına göre gri seramiğin ve siyah astarlı malın İç Anadolu'daki dağılımı çok benzerdir²¹⁵. Bu dağılıma göre siyah astarlı malın höyükte bulunması yüksek olasılıktır.

Zoldura Höyük'te tek örnek ile temsil edilen gri seramik grubuna ait destekli *krater*, kulp tablası ile birlikte ağız ve kenardan oluşmaktadır (Fig. 8, 5). Buluntu, kenar ve tabla alt hizasından kırık olduğundan tam bir form tahmini yapmaya imkân vermez. Formun benzer ağız kenarı örnekleri Konya araştırmasında²¹⁶, Boğazköy²¹⁷ ve Gordion'da²¹⁸ Erken Frig Dönemi çağdaşı içindeki gri seramik grubunda ve Kaman-Kalehöyük'te²¹⁹, Gordion'un YHSS 3 çağdaşı olan erken Hellenistik IIa1-2 evresinde bulunmuştur. Ancak bu merkezlerdeki örneklerin hiç birisinde örneğimizin ağız kenarında tabla eklentisi yoktur. Bunun yanında Daskyleion'da²²⁰ gri seramik grubu içindeki tabla eklentili benzer formlu örnek MÖ 3. yüzyıla ait Hellenistik yapı içinde bulunmuştur.

²⁰⁴ Dupré 1983, fig. 76, 108-109.

²⁰⁵ Mazzoni ve diğ. 2010, 128, fig. 23, 112.

²⁰⁶ Alan 1984, 139-140, fig. 5, 49; Stewart 2010, fig. 174, 317, fig. 184, P 400.

²⁰⁷ Matsumura 2005, Taf. 197, KL 86-1413.

²⁰⁸ Tüysüz 2022, 307, lev. 47, 352, lev. 48, 352.

²⁰⁹ Köker Gökçe 2021, res. 8.

²¹⁰ Sparkes – Talcott 1970, 128, fig. 8, 802-808.

²¹¹ Durukan – Alkaç 2007, 125, 150, no. 130-131.

²¹² Dupré 1983, pl. 63-64.

²¹³ Köker Gökçe – Barat 2022, 147, fig. 4, c, e.

²¹⁴ Stewart 2010, 200-201, fig. 227, 332, fig. 228, 333.

²¹⁵ Alişar: von der Osten 1937a, 361, 390, fig. 430, nr. e1354, pl. VIII, nr. 1836. Boğazköy: Bossert 2000, 25-26, ware 3-5. Hacıbektaş: Summers 1994, 244. Kaman-Kalehöyük: Matsumura 2005, 529-530. Kültepe: Özgüç 1971, lev. XVI, 6-7. Maşat Höyük: Özgüç 1982, lev. 66, 4. Sultanhan: Emre 1971, 97-99, lev. 8, 5.

²¹⁶ Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 7.

²¹⁷ Bossert 2000, 43, Taf. 25, 232.

²¹⁸ Sams 1994, 228, fig. 34, 307.

²¹⁹ Matsumura 2005, Taf. 238, KL87-3470.

²²⁰ Polat 2002, 132, lev. 65, 11.

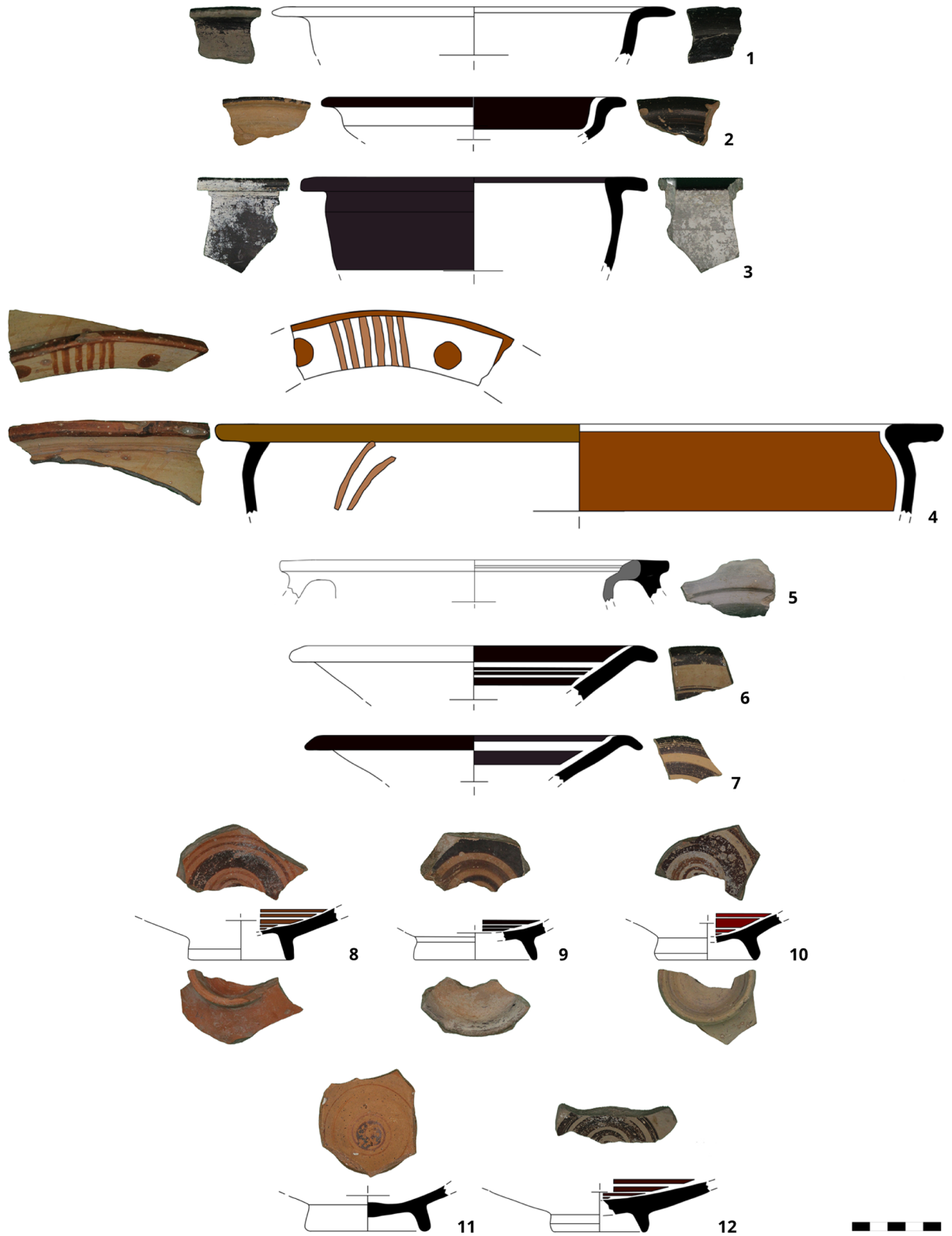

Fig. 8. 1-12: Geç Demir Çağı Seramiği.

Kenarı dışa çekilmiş ve aşağı doğru eğim verilmiş tabak (Fig. 8, 6, 7) formunun benzer örnekleri Hellenistik Dönem Kültepe'de²²¹, Kınık Höyük'te²²², Konya-Karaman araştırmalarında²²³ ve Zengibar Kalesi²²⁴ araştırmasında bulunmuştur. Tondosunda tek veya çok renkli bant bezemeli kâse kaidelerinden Fig. 8, 8-12'nin benzeri formu ve bant ve spiral bezemeli örnekleri 1995-2002 yılları arasında yürütülen yüzey araştırmalarında Kızıl III Höyük ve Türkmen-Karahöyük'te bulunmuş, söz konusu bezeme "Kıbrıs etkili" Demir Çağı seramiği olarak değerlendirilmiştir²²⁵. Ayrıca, Türkmen-Karahöyük'te²²⁶ bulunan bant bezemeli seramik Orta Demir Çağı ve Geç Demir Çağı'nın Kilikya kökenli ve yerel üretim örnekleri olarak da değerlendirilmiştir. Bu tabakların hamur, astar ve bezeme yönünden benzeri Çiçek Höyük'te bulunmuştur²²⁷.

SONUÇ

Yüzey araştırmamızda, Zoldura Höyük'ün Erken Demir Çağı el yapımı seramiğine ait olduğunu düşündüğümüz formlar basit ağız kenarlı ve düz gövdeli kâseler ile dışa dönük kenarlı, kısa boyunlu ve muhtemelen derin kap formuna ait az sayıda bulgu elde edilmiştir. Bunun yanında H. Bahar'ın araştırma verilerine göre söz konusu formların yanında dışa çekik dudak kenarlı, kısa boyunlu ve küresel gövdeli çömlekler, yalın ve düz dudak kenarlı, derin ve geniş ağız çapına sahip derin tabak ve kâselerle de karşılaşmıştır²²⁸. Benzeri nitelikteki Erken Demir Çağ seramiğinin yaygın görüldüğü yerlerde yarı göçer ve agropastoral yaşamın olduğu savunulmuştur²²⁹.

Bu bağlamda Zoldura Höyük'ün coğrafi konumu değerlendirilmeye değerdir. Makalenin girişinde de belirtildiği üzere Höyükten Erenler Dağı yaylalarına ortalama 5-6 derecelik eğimli ve 25-28 km'lik yoldan ulaşılmaktadır. Bu mesafenin küçükbaş ve büyükbaş hayvanlar ile birlikte kat edilme süresi günlük 4-7 km arasında değişmektedir²³⁰. Ayrıca yayla yolu boyunca pek çok mevsimlik dere ve su kaynağı bulunmaktadır. Bu bilgilere bağlı olarak höyüğün konumu yaylacılık faaliyeti için oldukça elverişlidir. Buna bağlı olarak bu coğrafya ve çevresi Erken Demir Çağı'nda göçerliğin olduğu bir yaşam kültürünü geliştirmiş olabilir.

Höyükte Erken ve Orta Demir Çağı çark yapımı yalın astarlı seramiğinde tespit ettiğimiz formların benzer örnekleri Gordion²³¹, Boğazköy²³², Porsuk Höyük²³³, Kaman-Kalehöyük²³⁴, Tarsus

²²¹ Tüysüz 2022, 297, lev. 43, 325.

²²² Trameri - d'Alfonso 2020, 68, fig. 2b.

²²³ Bahar 1999b, 20, lev. XXXVII, 7; Bilgin 2004, çizim 15, 1-3.

²²⁴ Köker Gökçe 2017, kat no. 149-154.

²²⁵ Cottica - Sanavia 2019, fig. 6, 1, 6, 7.

²²⁶ Osborne ve diğ. 2020, 16, fig. 13, 22.

²²⁷ Bahar - Koçak 2004, 80, 130, çizim 56, 1.

²²⁸ Bahar - Koçak 2004, 77-78, çizim 46, 1, çizim 48, 2-3.

²²⁹ Ökse 2019a, 113-114; Ökse (baskıda).

²³⁰ Lachica ve diğ. 1997, 237; Crossley ve diğ. 2020; Zanon ve diğ. 2022, 5.

²³¹ Henrickson 1993, 124-125; Sams 1994, 19-20, 34-35, 48-52.

²³² Boğazköy'de yalın astarlı seramiğin boya bezemeli seramiğe göre daha az sayıda bulunduğu ve bunun yanında bej ve kırmızımsı kahverenginin en yaygın yalın astar rengi olduğu bildirilmiştir (Genz 2004, 17, 24, 27).

²³³ Burada bej ve beyaz astarlı seramik baskındır (Dupré 1983, 27, 59).

²³⁴ Burada açık kahverengi ve bej renkte astar daha yaygın görülür (Matsumura 2005, Abb. 4.1-3, 4.1-9).

Gözlükule²³⁵ ve Kilise Tepe'de²³⁶ de görülür. Zoldura Höyük'te Orta ve Geç Demir Çağı'nın boya bezemeli seramiği ile az sayıda karşılaşılmıştır. Benzeri durum H. Bahar'ın yüzey araştırma sonuçlarında da görülmektedir²³⁷. Burada bulduğumuz boya bezemeli örnekler iki seramik geleneğini yansıtmaktadır. Bunlar Alişar IV ve Kırmızı üzerine Siyah bezemeli seramiktir. Buna bağlı olarak Zoldura Höyük İç Anadolu'nun seramik geleneği ile uyumlu ve Erken ile Orta Demir Çağları seramiğinde devamlılığın beklendiği bir yerleşim olarak değerlendirilebilir. Höyüğün söz konusu dönemlerdeki siyasi durumu hakkında buraya 60 km uzaklıktaki Türkmen-Karahöyük'te bulunan Türkmen Karahöyük 1 yazıtı fikir vermektedir²³⁸. Orta Demir Çağı'nın son yüzyılına ait bu belgede Murşili'nin oğlu Hartapu'nun batıda Frigya'ya saldırırken doğudan Tabal'lı 13 kralın saldırısına uğradığı anlatılmaktadır²³⁹. Bu bilgiye göre Türkmen-Karahöyük'ün merkezinde bulunduğu bu bölgenin Frigya ve Tabal arasında bir pozisyonda bulunduğunu düşünmekteyiz. Nitekim Türkmen-Karahöyük Zoldura Höyüğe 61 km uzaklıkta ve Konya Ovası'nın neredeyse merkezinde bulunmaktadır. Zoldura Höyük ise bu coğrafyanın en batı noktasındadır. İki Demir Çağı kenti arasındaki ilişkiye dair seramik malzemeye ait belgeler Orta ve Geç Demir Çağı örnekleri arasında yer almaktadır²⁴⁰.

Zoldura Höyük'teki Geç Demir Çağı seramiği Boğazköy'de²⁴¹ olduğu gibi belirgin değişiklikler ile karakterize edilebilir. En dikkate değer değişiklik Geç Demir Çağı'ndan başlayıp Erken Hellenistik Dönem içlerine kadar uzanan formların ortaya çıkışıdır. Bu dönemde diğer gruplara göre daha çok sayıda gri astarlı seramik grubuna ait form ile karşılaşılmıştır. Bu seramik Gordion'da Hellenistik Dönem'e doğru azalarak devam ederken²⁴², Yukarı Kızılırmak Havzası'nda²⁴³ ve Kaman-Kalehöyük'te Hellenistik Dönem içlerine doğru artmıştır²⁴⁴. Bu artışın sebebi olarak üretim tekniğinin yaygınlaşması görülmektedir²⁴⁵. Diğer grup olan basit bant bezemeli örnekler ise Geç Demir Çağı-Hellenistik Dönem'e aittir. Bu seramiklerin varlığı İç Anadolu'nun yanı sıra güneybatı Anadolu ve kısmen Kilikya ile kültürel temasa işaret eden potansiyel sergilemektedir. Nitekim Zoldura Höyük Roma Dönemi'nde *Via Sebaste* üzerinde Isauria Bölgesi'nden gelip Pappa/Tiberiopolis²⁴⁶ kentine ve Iconium'a ulaşan yolun kavşağında konumlanmıştır²⁴⁷.

²³⁵ Hanfmann 1963, 33, tab. I-II,

²³⁶ Hansen – Postgate 1999, 113, 116.

²³⁷ Bahar – Koçak 2004, 83.

²³⁸ Goedegebuure ve diğ. 2020, 41. Hawkins yazıtın tarihlemesini kabul ederek iki Hartapudan söz eder ve II. Hartapu'nun atası olan Hartapu'nun başarısını kendi idaresine dayanak amacı ile kullandığını savunur (Hawkins – Weeden 2021, 387, 395-396).

²³⁹ Goedegebuure ve diğ. 2020, 30-31, 41.

²⁴⁰ Osborne ve diğ. 2020, 16.

²⁴¹ Genz 2006, 107-122.

²⁴² Henrickson 1993, 133, 222-223.

²⁴³ Summers 1994; Ökse 1999, 88; Genz 2004, 35

²⁴⁴ Matsumura 2005, 525, Abb. 4.1-10, 10.

²⁴⁵ Summers 1994, 244.

²⁴⁶ Beyşehir-Yunuslar Mahallesi, antik Pisidia Bölgesi.

²⁴⁷ French 2012, 166-170, map 5.1.1; Bahar 2014, 221, harita 2; Tekocak – Aldemir 2024, 122.

EXTENDED ABSTRACT

At Zoldura Höyük, handmade and wheel-made ceramics were found together in the Early Iron Age. Our finds do not differ from the Early Iron Age examples found in the Konya Plain and Zoldura Höyük in the previous years. Grey and pale red/orange/beige slips are the main wheel-made ceramics of this period. The plain slipped sherds found at Gordion, Boğazköy Büyükkaya, Porsuk Höyük and Kaman-Kalehöyük are more abundant. However, Porsuk Höyük and Zoldura Höyük are more closely related to each other culturally than the other centres. The examples reminiscent of the lead like slipped and cream slipped ceramics of Kaman-Kalehöyük can be considered as an indication that the culture in the Kızılırmak arc was also observed in the south of Central Anatolia at the end of the Early Iron Age. At the same time, Zoldura Höyük was partially influenced by the Kaman-Kalehöyük-Porsuk Höyük cultural region in the Early Iron Age, but it bears more similarities with the ceramic culture of western Central Anatolia and the Kilise Tepe-centred ceramic culture. During the Middle Iron Age, Zoldura Höyük yields a close number of plain slipped and paint decorated sherds. Similar examples of the paint decorated ceramics of Zoldura Höyük are found in Konya Plain and Kınık Höyük. The presence of the geometrically decorated examples of Black on Red group other than Alisar IV ceramics of this period indicates cultural contact with southwestern Anatolia.

The forms found in the Late Iron Age pottery at Zoldura Höyük push the date into the early Hellenistic period. At Zoldura Höyük, there is equality in the Early and Late Iron Age in grey and pale red/orange/beige slipped samples. There are very few examples of 'black lustrous ware' found together with grey ware at Zoldura Höyük. According to the findings, the distribution of greyware and black lustrous ware in Central Anatolia is very similar.

The number of grey slipped ware from the Iron Age pottery of Zoldura Höyük is equal between the Early and Late Iron Ages. The number of finds with this colour decreased in the Middle Iron Age compared to the other two periods. Beige slipped ceramics are mostly found in the finds dated to the Late Iron Age. This coloured slipped material was also seen in the Early and Middle Iron Age respectively. Brown-coloured slipped wares were found in the material dated to the Early and Late Iron Age. The sherds decorated with geometric ornaments were dated to the Middle Iron Age. Cream and red slipped ceramics were dated to the Early and Late Iron Age. The black slipped samples belong to the Late Iron Age. According to the paste and slip qualities of the Iron Age pottery of Zoldura Höyük, the settlement mostly follows the ceramic tradition of Gordion and southern Cappadocia.

According to the information obtained from the inscriptions of Turkmen Karahöyük, Karadağ and Kızıldağ, Zoldura Höyük must have been a part of the kingdom ruled by King Hartapu, a contemporary of Mita. This kingdom attacked to the Phrygians and the Tabalite kings attacked to Hartapu's Kingdom. Accordingly, Hartapu's country may have been one of the power centres of the Iron Age. Zoldura can be considered as one of the cities in the west of this kingdom. The pottery found at Zoldura Höyük reflects the influence of southern Cappadocia. Accordingly, the Iron Age city is culturally closer to the Tabal Region rather than the Phrygian sphere of influence. However, this influence is not in complete harmony with the ceramic history of these regions. In this context, we can conclude that the mound was partially influenced by the mentioned regions.

KATALOG

Katalog No: Fig. 3, 1

Buluntu No: LYR21/T12/1

Çap: -; Yük.: 2,2 cm; Cidar: 0,7 cm

Hamur rengi: 5YR 6/1 kahverengine çalan gri; Hamur içeriği: kireç ve taşcık; Astar rengi: 5YR 6/1 alacalı kahverengine çalan gri

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 77-78, çizim 48, 2-3.

Katalog No: Fig. 3, 2

Buluntu No: LYR21/T11/1

Çap: 30; Yük.: 7,9; Cidar: 1,8

Hamur rengi: 5YR 7/4 soluk turuncu; Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 5 YR 6/4 soluk turuncu

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2003, 196; Bahar – Koçak 2004, 78, çizim 46,1.

Katalog No: Fig. 3, 3

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/F1

Çap:-; Yük.: -; Cidar: 0,9

Hamur rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç, taşcık; Astar rengi: 5YR 6/6 (turuncu); Bezeme biçimi: linear, üçgen, nokta

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2003, 195; Bahar – Koçak 2004, 78, çizim, 49,1.

Katalog No: Fig. 3, 4

Buluntu No: LYR21/P1/T2/1

Çap: 15; Yük.: 6; Cidar: 1

Hamur rengi: 2.5YR 7/3 (soluk kırmızı); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 7/3 (soluk kırmızı)

Karşılaştırma: Gunter 1991, 93, 97, fig. 25, 548; Osborne ve diğ. 2020, fig. 13,5; Yalçın 2013, 202, fig. 6,a.

Katalog No: Fig. 3, 5

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/4

Çap: 12,4; Yük.: 7; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 2.5YR 7/6 (portakal); Hamur içeriği: kireç, mika, şamot; Astar rengi: 5YR

8/3 (soluk turuncu)

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 78, çizim 47, 2; Sams 1994, 36, fig. 16, 103.

Katalog No: Fig. 3, 6

Buluntu No: LYR21/T1/5

Çap: 13,2; Yük.: 5,4; Cidar: 1,4

Hamur rengi: 5YR 7/7 (açık kahvems gri); Hamur içeriği: kireç ve mika; Astar rengi: İç: 2.5YR 6/1 (koyu gri), Dış: 10R 8/1 (beyaz-krem)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, Taf. 76, KL 92-M68; Mellaart 1955, 116, fig. 138-139; Sams 1994, 11, 50, fig. 18, 287; Sams 2011, 65, fig. 4.16; Gündüz 2019, 220, no. 10.

Katalog No: Fig. 3, 7

Buluntu No: LYR21/T5/11

Çap: 24; Yük.: 5,3; Cidar: 1,1

Hamur rengi: 5YR 8/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kum, mika, taşcık, şamot; Astar rengi: 7.5YR 7/4 (soluk turuncu)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, Taf. 38, KL 92-M 211 (kahverengi astarlı), Taf. 51, KL94-M137 (kırmızı astarlı), Taf. 76, KL 94-M60 (bej astarlı), Mönninghoff 2025, Ramage ve diğ. 2021, pl. 18, HoB 72, Matsumura 2005, Taf. 107, KL 98, Matsumura 2014 (kurşuni/gri astarlı), Ökse 1988, Abb. 853.

Katalog No: Fig. 3, 8

Buluntu No: LYR21/höyük/T9/2

Çap: 30; Yük.: 5,9; Cidar: 1

Hamur rengi: 2.5YR 7/4 (soluk kırmızımsı turuncu); Hamur içeriği: kireç mika, taşcık, kum; Astar rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, Taf. 51, KL 95-M346 (kırmızı astarlı), Taf. 74, KL 92, M 43 (bej astarlı), Taf. 74, KL 92, M 103 (boya bezemeli).

Katalog No: Fig. 3, 9

Buluntu No: LYR21/T1/8

Çap: 19; Yük.: 3,6; Cidar: 1,2

Hamur rengi: 5YR 6/4 (mat kremi kırmızı);
Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi:
5YR 6/4 (mat krema çalan kırmızı)

Karşılaştırma: Şenyurt – Akçay 2022, 107, fig. 13, f-h; Matsumura 2005, 263-264, 434, Taf. 2, KL 96-M45, Taf. 111, 89-P493, KL 89-M205; Hanfmann 1963, 60, fig. 117, 193; Yalçın 2013, 202, fig. 6, f; Özyar ve diğ. 2019, 63, fig. 5-14, e, f; Sams 1994, 32, 49, fig. 19. 493.

Katalog No: Fig. 3, 10

Buluntu No: LYR21/T14/1

Çap: 30; Yük.: 6,5; Cidar: 1,4

Hamur rengi: 5YR 8/1; Hamur içeriği: kireç, mika ve kum; Astar rengi: 2.5YR 5/1

Karşılaştırma: Özyar ve diğ. 2019, 63, Figure 5-14f; Gunter 1991, 45, 49, fig. 23, 478; Ross 2010, 71, 81, fig. 5a, b; Matsumura 2005, 275, Taf. 76, KL93-M27; Osborne ve diğ. 2020, 11, fig. 11, 6, fig. 13, 6.

Katalog No: Fig. 3, 11

Buluntu No: LYR21/T5/9

Çap: 20; Yük.: 4; Cidar: 0,9

Hamur rengi: 7.5YR 7/1 (açık kırmızımsı gri);
Hamur içeriği: mika, taşcık, kum; Astar rengi:
7.5YR 5/1 (kırmızımsı gri)

Karşılaştırma: Ünlü 2005, 153, fig. 6, 24; Gündüz 2019, 219, no. 6; Bahar 1999b, 37, Levha XXXIX, 10; Bahar – Koçak 2004, çizim 23, 5; Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 1; Osborne ve diğ. 2020, fig. 13, 18; Maner 2021, 123, fig. 23, 4; Niewöhner ve diğ. 2013, 100, fig. 7, 4; Hansen – Postgate 2007, 160-161, 349, fig. 394, 720; Ökse 1988, 132, 147, Abb. 871.

Katalog No: Fig. 3, 12

Buluntu No: LYR21/T1/1

Çap: 28; Yük.: 5,5; Cidar: 1,1

Hamur rengi: 5YR6/1 (açık kahverengine çalan gri); Hamur içeriği: Astar rengi: 5YR6/1 (açık kahverengi tonunda gri)

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 73, çizim

35, 1; Yağcı 2007, 801, fig. 13; Girginer 2022, 144,145, Levha XVIII, 3; Matsumura 2005, 277, Taf. 77, KL93-M16.

Katalog No: Fig. 3, 13

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/6

Çap: 20; Yük.: 3,1; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 7.5YR 5/1 (kahverengine çalan gri); Hamur içeriği: kireç, mika, kum, taşcık; Astar rengi: 7.5YR 5/1 (kahvems gri)

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 76-77, çizim 44, 5; Osborne ve diğ. 2020, fig. 13, 4; Matsumura 2005, 275, Taf. 38, KL 88-1261.

Katalog No: Fig. 4, 1

Buluntu No: LYR21/T10/1

Çap: 20; Yük.: 4,2; Cidar: 1

Hamur rengi: 5YR 3/3 (koyu kırmızımsı kahve); Hamur içeriği: mika, taşcık; Astar rengi: 5YR 5/1 (kahvems gri)

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 77, 78, çizim 47, 3; Ergüner 2016, 274, lev. 18, no. 152; Ökse 1988, Abb. 791.

Katalog No: Fig. 4, 2

Buluntu No: LYR21/T8/12

Çap: 24; Yük.: 3,8; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 7.5YR 3/3 (kırmızımsı kahve); Hamur içeriği: mika, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 5/1 (kahvems gri)

Karşılaştırma: Sams 1994, fig. 11, 281; Genz 2001, 161, fig. 4, 3.

Katalog No: Fig. 4, 3

Buluntu No: LYR21/T4/1

Çap: 16; Yük.: 5,6; Cidar: 1,2

Hamur rengi: 7.5YR 8/1 (açık gri); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 7.5YR 3/1 (kahverengine çalan siyah)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, 273, tab. 4.2-8; Massa ve diğ. 2019, çizim 5, 1.

Katalog No: Fig. 4, 4

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/18

Çap: 16; Yük.: 2,5; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 6/8 (açık kırmızımsı kahve); Hamur içeriği: taş, kum, şamot; Astar rengi: 5YR 5/8 (açık kırmızımsı kahve), Bezeme rengi: 5YR 6/6 (koyu turuncu); Bezeme biçimi: ağaç, konsantrik daire

Karşılaştırma: von der Osten 1937a, fig. 464, 1; Gjerstad 1948, 61, 68-69, fig. XXIV, 4, fig. XXV, 8; Mellaart 1955, 119-123, pl. 7, 91-92, pl. 8, 118; Hanfmann 1963, 48, Fig. 80, 995; Koşay – Akok 1966, lev. 71; Özgüç 1971, 26, 27, res. 100, Lev. XXVI, 8; Bahar 1999c, fig. 2, 10-13, fig. 6, fig. 8; Bossert 2000, Taf. 106, no. 169; Çokay-Kepçe 2009, 43, fig. 67, no. 76, fig. 88a, no. 99; Ergürer 2016, 200, lev. 55, no. 525; Özdemir 2020, fig. 19f; Dökü – Çomak 2023, Fig. 2 a-b; Pucci ve diğ. 2024, 110, fig. 34.

Katalog No: Fig. 4, 5

Buluntu No: LYR21/T10/2

Çap: 16; Yük.: 2,1; Cidar: 0,5

Hamur rengi: 5YR 7/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşçık; Astar rengi: 5YR 7/4 (soluk turuncu), Bezeme rengi: 5YR 3/4 (soluk kırmızımsı kahve); Bezeme biçimi: bantlar arasında zigzag

Karşılaştırma: von der Osten 1937a, fig. 38, 931; Mellaart 1955, 120; Sams 1994, pl. 85 779-780, 13, pl. 37, 22; Bossert 2000, Taf. 78, 923, Taf. 80, 951, Taf. 145 B 17; Bahar – Koçak 2004, 81, çizim 57, 5.

Katalog No: Fig. 5, 1

Buluntu No: LYR21/T11/3;

Çap: 28; Yük.: 5,7; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 5/4 (soluk kırmızımsı kahve); Hamur içeriği: mika ve taşçık; Astar rengi: 5YR 5/4

Karşılaştırma: Tezcan 1969, 220, resim 35-36.

Katalog No: Fig. 5, 2

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/5

Çap: 18; Yük.: 5,9; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 5YR 5/3 (kırmızımsı soluk kahve); Hamur içeriği: mika; Astar rengi:

7.5YR 8/1 (açık gri)

Karşılaştırma: Yalçın 2013, 203, fig. 6, h; Matsumura 2005, Taf. 191, KL87-3392, Taf. 227, KL86-1100; Maner 2017, 98, fig. 3, 1.

Katalog No: Fig. 5, 3

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/12

Çap: 20; Yük.: 4,1; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 7/6 (turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşçık, kum; Astar rengi: 5YR 7/6 (turuncu)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, 272, Taf. 75, KL88-1232 (kırmızı astarlı), Taf. 119, KL89-M257, Abb. 4.2-8 (siyah astarlı); Sams 1994, 46, fig. 7, 80 (gri astar); Bossert 2000, 122, Taf. 82, 974 (kahverengi astar); Köker Gökçe 2022, 210, fig. 6.

Katalog No: Fig. 5, 4

Buluntu No: LYR21/P1/T2/2

Çap: -; Yük.: 4,5; Cidar: 0,9

Hamur rengi: 2.5YR 7/4 (turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşçık, şamot; Astar rengi: 2.5YR 7/4 (turuncu), Bezeme rengi: 2.5YR 7/2 açık kırmızımsı gri; Bezeme biçimi: linear, üç-gen

Karşılaştırma: Bossert 2000, 41, Taf. 15, 129; Matsumura 2005, Taf. 99, KL90-M338; Matsumura 2005, 486, typen 22241, Taf. 219, KL87-3338, KL87-3396; Hansen – Postgate 2007, 160-161, 349, fig. 394, 731; Henrickson 1994, 112, fig. 10.8, h; Toteva 2007, 72-73, pl. 7, 70; Hanfmann 1963, 278, fig. 93, 1353-1354; Bahar – Koçak 2004, 81, çizim 58, 3; Durbin 1971, 109, fig. 7, 56.

Katalog No: Fig. 5, 5

Buluntu No: LYR21/T1/7

Çap: 30; Yük.: 5,6; Cidar: 1,4

Hamur rengi: 7.5YR 7/1 (açık kahverengine çalan gri); Hamur içeriği: kireç, mika, taşçık; Astar rengi: 7.5YR 7/1 (açık kahverengine çalan gri)

Karşılaştırma: Özgüç 1982, 55, Şek. J, 6; Genz

2004, 30, Taf. 67, 5-6; Bossert 2000, 41, 168, Taf. 20, 182; Özgüç 1971, 42, resim 131; Matsumura 2005, 292, Taf. 259, KL86-1307(1/2); Ergürer 2016, 277, lev. 54, 520; Summers 1994, fig. 23,2-6, 23,3-13; Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 93.

Katalog No: Fig. 5, 6

Buluntu No: LYR21/T6/1

Çap: 38; Yük.: 5,7; Cidar: 1,4

Hamur rengi: 7.5YR 6/8 (koyu turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, kum; Astar rengi: 7.5YR 6/8 (koyu turuncu)

Karşılaştırma: Ross 2010, 74, fig. 12, f; Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 97; Özkan 1990, 590, çizim 34; Özgüç 1971, 22, 24, resim 70; Bossert 2000, 40-41, Taf. 18, 168, Taf. 23, 211-212.

Katalog No: Fig. 5, 7

Buluntu No: LYR21/T1/13

Çap: 34; Yük.: 2,5; Cidar: 1,4

Hamur rengi: 7.5R 7/1 (açık kırmızımsı gri); Hamur içeriği: mika, taşcık, kum, şamot; Astar rengi: 5YR 5/1 (kahvemsı gri)

Karşılaştırma: Niewöhner ve diğ. 2013, 101, fig. 10, 9; Bossert 2000, 41, Taf. 24, 223; Genz 2007a, fig. 4, 4; Matsumura 2005, 291, Abb. 4.2-13, Taf. 136, KL89-P482, Taf. 214, KL87-3887, Taf. 218, KL87-3376, Taf. 215, KL87-3129; Mazzoni ve diğ. 2010, 127, fig. 22, 94; Ökse 1988, Abb. 374; Bahar – Koçak 2004, 80, çizim 54, 2; Osborne ve diğ. 16, 2020, fig. 14, 15.

Katalog No: Fig. 5, 8

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/F2

Çap: -; Yük.: -; Cidar: 1,2

Hamur rengi: 5YR 8/2; Hamur içeriği: kireç, taşcık, kum, mika; Astar rengi: 10YR 8/3, Bezeme rengi: 5YR 5/3; Bezeme biçimi: üçgen ve bant

Karşılaştırma: Bossert 2000, 122, no. 891, Taf. 148, B 84; Highcock ve diğ. 2015, 109, fig. 6-5.

Katalog No: Fig. 5, 9

Buluntu No: LYR21/T16/8

Çap: -; Yük.: -; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 5YR 8/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kum ve mika; Astar rengi: 5YR 8/1 (açık gri), Bezeme rengi: 5YR 2/1 (Kahverengine çalan siyah); Bezeme biçimi: bant, iç içe karşılıklı üçgen

Karşılaştırma: Schmidt 1932, 242, Pl. XXXIII, 896a; Bossert 2000, Taf. 149, B 109-110; Sams 2011, 59, 69, fig. 62; Manning – Kromer 2011, 146; Ergürer 2016, 201, lev. 72, 668.

Katalog No: Fig. 6, 1

Buluntu No: LYR21/T10/3

Çap: -; Yük.: 4; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 7.5 YR 8/8 (sarımsı turuncu); Hamur içeriği: mika ve kireç; Astar rengi: 5YR 8/2 (krem), Bezeme rengi: 5YR 2/4 (koyu kırmızımsı kahve); Bezeme biçimi: Metop? içinde içi nokta ile bezemeli üçgen

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 30, resim 30.

Katalog No: Fig. 6, 2

Buluntu No: LYR21/T10/4

Çap: -; Yük.: 5,9; Cidar: 1,6

Hamur rengi: 7.5YR 7/6 (koyu turuncu); Hamur içeriği: mika ve kum; Astar rengi: 7.5YR 7/6 (koyu turuncu), Bezeme rengi: 5YR 2/4 (koyu kırmızımsı kahve); Bezeme biçimi: bant,dalgalı hat ve üçgen

Karşılaştırma: Sams 1994, pl. 37, 22, pl. 28, 499, pl. 52, 613, pl. 85, 780; Bossert 2000, Taf. 148, B 81.

Katalog No: Fig. 6, 3

Buluntu No: LYR21/P1/T2/F1

Çap: 12; Yük.: -; Cidar: 1,5

Hamur rengi: 5YR 7/1 (kahvemsı gri); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 2.5 YR 5/8 (açık kırmızımsı kahve)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, 303, Taf.

243, KL86-1102.

Katalog No: Fig. 6, 4

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T2/F3

Çap: 12; Yük.: 1,2; Cidar: 0,5

Hamur rengi: 5YR 5/8 (açık kırmızımsı kahve);

Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 5YR 8/2 (krem)

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6,3.

Katalog No: Fig. 6, 5

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/17

Çap: 30; Yük.: 6,5; Cidar: 1,3

Hamur rengi: 5YR 7/1 (açık kahverengine çalan gri); Hamur içeriği: mika, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 3/1 (koyu kırmızımsı gri); Bezeme biçimi: İp Baskı

Karşılaştırma: Bahar 1999b, Levha XL, 22; Osborne ve diğ. 2020, fig. 14,2.

Katalog No: Fig. 6, 6

Buluntu No: LYR21/T12/3

Çap: 24; Yük.: 3,8; Cidar: 0,9

Hamur rengi: 5YR 5/1 (griye çalan kahverengi); Hamur içeriği: kireç ve kum; Astar rengi: 2.5YR 6/2 (griye çalan açık kırmızı); Bezeme biçimi: İp baskı

Karşılaştırma: Niewöhner ve diğ. 2013, fig. 10, 1; Matsumura 2005, 264-265, Abb. 4.2-6, Taf. 194, KL87-3319; Toteva 2007, 62-63, pl. 1, 3, pl. 4, 35; Stewart 2010, 122, 189, fig. 214, 200.

Katalog No: Fig. 6, 7

Buluntu No: LYR21/T1/2

Çap: 18; Yük.: 4,6; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 1OR 7/1 (griye çalan açık kırmızı); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 5YR8/1 (açık gri), Bezeme rengi: 5YR3/3 (koyu kırmızı); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 73, 77, çizim 38, 3-4, çizim 41, 5, çizim 43, 1, 4; Sams 1994, fig. 6-11; Bossert 2000, 122, Taf. 84, 1008; Matsumura 2005, 268-269, Taf. 196, KL 87-3029, KL87-3635; Ergürer 2016, 274, 285,

lev. 84, no. 163, lev. 86, 230; Çokay-Kepçe 2009, 43, fig. 67, no. 76, fig. 88a, no. 99; Dökü – Çomak 2023, Fig. 2 a-b; Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 3; Cottica – Sanavia 2019, fig. 6, 4 GS 69.

Katalog No: Fig. 6, 8

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/11

Çap: 18; Yük.: 3,4; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 5YR 8/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: taşcık; Astar rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu), Bezeme rengi: 5YR 4/2 (Gri renge çalan kahverengi); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: bkz. Fig. 4, 7.

Katalog No: Fig. 6, 9

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/16

Çap: 16; Yük.: 4,1; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 5YR 8/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: mika ve kireç ve kum; Astar rengi: 7.5YR 7/8 (sarımsı turuncu), Bezeme rengi: 7.5YR 4/6 (kahverengi); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: bkz. Fig. 4, 7.

Katalog No: Fig. 6, 10

Buluntu No: LYR21/T13/2

Çap: 22; Yük.: 4; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 2.5YR 7/1 (kırmızımsı gri); Hamur içeriği: kireç ve mika; Astar rengi: 2.5YR 6/1

Karşılaştırma: Matsumura 2005, 261, form Nr. 11170; von der Osten 1937b, 54, fig. 59, 6; Alan 1984, 131-132, fig. 5, 44; Maner 2017, 98, fig. 3, 3.

Katalog No: Fig. 6, 11

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/3

Çap: 26; Yük.: 4; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 8/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 5YR 8/2 (açık sarımsı turuncu)

Karşılaştırma: Koşay – Akok 1966, lev. 75 (en alt sıra); Toteva 2007, 65-66, pl. 3, 27; Matsumura 2005, 271, tah. 198, KL87-3580; Tüysüz

2022, 308, Lev. 49, 361; Tüysüz 2024, 285, fig. 19.10-5.

Katalog No: Fig. 7, 1

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/1

Çap: 9; Yük.: 5; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 6/6 (koyu turuncu); Hamur içeriği: mika, taşcık, kum, şamot; Astar rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu); Bezeme biçimi: ağz kenarında insize kısa çizgi kümesi

Karşılaştırma: Summers ve diğ. 1995, 46, fig. 5. 7, fig. 6.1.

Katalog No: Fig. 7, 2

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/11

Çap: -; Yük.: -; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 5YR 7/1 (Kahverengine çalan gri); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 5YR 7/1 (Kahverengine çalan gri)

Karşılaştırma: von der Osten 1937a, Pl. IX, e 685; von der Osten 1937b, Pl. X, e682, a511.

Katalog No: Fig. 7, 3

Buluntu No: LYR21/T5/2

Çap: 16; Yük.: 5,3; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 7/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: mika, Taş, kum, şamot; Astar rengi: 5YR 7/3 (soluk turuncu)

Karşılaştırma: von der Osten 1937b, 47, fig. 58, 9; Müller 1996, 139, Taf. 93, 17.

Katalog No: Fig. 7, 4

Buluntu No: LYR21/T1/16

Çap: -; Yük.: 4,7; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika; Astar rengi: 5YR7/1 (açık kahverengine çalan gri), Bezeme rengi: 5YR 6/6 (koyu turuncu); Bezeme biçimi: Floral

Karşılaştırma: Özgüç 1971, 20, Lev. XXII, 4; Bahar 1999b, 50, Levha XXIX, 2; Ergürer 2016, 264-265, lev. 62, 97, no. 586; Bayburtluoğlu 1979, 300, res. 28; von der Osten 1937b, 21, 47, 66, fig. 76, 5; Yılmaz 2015, 206, lev. 118, 5, lev. 120, 7; Maier 1963, 252; Hemelrijk 1987, 49, fig. 29; Fazlıoğlu 1998, 347,

348, şek. 23, i, j, lev. 132, 134, 135; Aytaçlar 2005, şek. 23; Gjerstad 1948, fig. XXXI, 14b, fig. XLIX, 9b.

Katalog No: Fig. 7, 5

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/2

Çap: 12,6; Yük.: 4,3; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 7/4 (koyu turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık, şamot; Astar rengi: 7.5YR 8/3, Bezeme rengi: 5YR 4/6; Bezeme biçimi: birbirine çok yakın ince bantlar

Karşılaştırma: Dönmez 2017, 121, fig. 508, 510; Stewart 2010, 150, fig. 98-99; Matsumura 2005, 276, Taf. 253, KL86-1185.

Katalog No: Fig. 7, 6

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/15

Çap: 15,4; Yük.: 2,8; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 1OR 4/6 (kahverengine çalan kırmızı); Hamur içeriği: mika, taşcık, kum; Astar rengi: 1OR 6/6 (kahverengine çalan kırmızı)

Karşılaştırma: Matsumura 2005, 276, Taf. 253, KL 86-1299; Arslan 2010, 60, Lev. 60, 441; Maner 2016, fig. 5, 4.

Katalog No: Fig. 7, 7

Buluntu No: LYR21/T1/3

Çap: 16; Yük.: 6,1; Cidar: 8

Hamur rengi: 2.5YR 7/4 (kahverengine çalan turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 7/4, Bezeme rengi: 1OR 6/4 (beyaz); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: Bahar – Koçak 2004, 79, çizim 54, 4; Bilgin 2004, çiz. 3-5; Cottica – Sanavia 2019, fig. 9-10; Osborne ve diğ. 2020, 16, fig. 13, 9-11; von der Osten 1937b, pl. V, 4-5, Pl VI, 3, 6; Lohner-Urban 2025; Körsulu 2020, 304, fig. 5, 13-15; Zoroğlu 1979, 246-247; Korkmaz 2013, Lev. 3, kat no. 37; Tüysüz 2022, 268, Lev. 26, 166-168.

Katalog No: Fig. 7, 8

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/10

Çap: 16; Yük.: 3,7; Cidar: -

Hamur rengi: 5YR 7/8 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç; Astar rengi: 7.5YR 6/8 (kırmızımsı kahverengi)

Karşılaştırma: bkz. Fig. 5, 7.

Katalog No: Fig. 7, 9.

Buluntu No: LYR21/T1/6

Çap: 14; Yük.: 6,7; Cidar: 6

Hamur rengi: 1OR 6/2 (grimsi kırmızı); Hamur içeriği: kireç, mika; Astar rengi: 2.5YR 7/2 (açık kahverengine çalan gri), Bezeme rengi: 2.5YR (Gri renge çalan kahverengi); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: bkz. Fig. 5, 7.

Katalog No: Fig. 8, 1

Buluntu No: LYR21/T1/14

Çap: 20; Yük.: 2,1; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 5YR 7/1 (açık kahve); Hamur içeriği: iyi arıtılmış; Astar rengi: 5YR 7/1 (siyah)

Karşılaştırma: Sparkes – Talcott 1970, 128, fig. 8, 802-808; Durukan – Alkaç 2007, 125, 150, no. 130-131; Dupré 1983, fig. 76, 108-109; Mazzoni ve diğ. 2010, 128, fig. 23, 112; Alan 1984, 139-140, fig. 5, 49; Stewart 2010, fig. 174, 317, fig. 184, P 400; Matsumura 2005, Taf. 197, KL 86-1413; Tüysüz 2022, 307, Lev. 47, 352, Lev. 48, 352; Köker Gökçe 2021, res. 8.

Katalog No: Fig. 8, 2

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/9

Çap: 15; Yük.: 2,2; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 2.5YR 7/3 (açık kırmızımsı turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: Dışta 5YR 8/3 (soluk turuncu) /içte, Bezeme rengi: 5YR 7/1 (siyah)

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 1.

Katalog No: Fig. 8, 3

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/6

Çap: 18; Yük.: 6,2; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 2.5YR 6/1 (kırmızımsı gri); Hamur içeriği: kireç, kum; Astar rengi: 7.5YR 3/1

(kahverengine çalan siyah)

Karşılaştırma: Dupré 1983, pl. 63-64; Köker Gökçe – Barat 2022, 147, fig. 4, c, e; Stewart 2010, 200-201, fig. 227, 332, fig. 228, 333.

Katalog No: Fig. 8, 4

Buluntu No: LYR21/T1/12

Çap: 34; Yük.: 4,3; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 7.5YR 6/8 (turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, şamot; Astar rengi: 7.5YR 8/3 (açık krem renge çalan kahverengi), Bezeme rengi: 7.5YR 6/8 (kırmızımsı kahverenk); Bezeme biçimi: kenar üzerinde triglif-metop düzeninde nokta ve çizgi kümesi

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 3.

Katalog No: Fig. 8, 5

Buluntu No: LYR21/T1/4

Çap: 26,8; Yük.: 3,8; Cidar: 1,7

Hamur rengi: 1OR 7/1 (gri); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 1OR 7/1

Karşılaştırma: Massa ve diğ. 2020, çizim 7, 7; Bossert 2000, 43, Taf. 25, 232; Sams 1994, 228, fig. 34, 307; Matsumura 2005, Taf. 238, KL87-3470; Polat 2002, 132, lev. 65, 11.

Katalog No: Fig. 8, 6

Buluntu No: LYR21/Kuzeybatı/T3/13

Çap: 18,4; Yük.: 3; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: mika, kum, şamot; Astar rengi: 7.5YR 8/3 (açık sarımsı turuncu), Bezeme rengi: 7.5YR 3/3 (koyu kahve); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: Tüysüz 2022, 297, Lev. 43, 325; Trameri – d'Alfonso 2020, 68, fig. 2b; Bahar 1999b, 20, levha XXXVII, 7; Bilgin 2004, çizim 15, 1-3; Köker Gökçe 2017, kat no. 149-154.

Katalog No: Fig. 8, 7

Buluntu No: LYR21/kuzeydoğu/T8/7

Çap: 16; Yük.: 2,5; Cidar: 0,7

Hamur rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu); Hamur içeriği: mika, kum, şamot; Astar rengi: 7.5YR 8/3 (açık sarımsı turuncu), Bezeme rengi: 7.5YR 3/3 (koyu kahve); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 6.

Katalog No: Fig. 8, 8

Buluntu No: LYR21/T1/11

Çap: 6; Yük.: 2,3; Cidar: 0,8

Hamur rengi: 2.5YR 7/6 (turuncu); Hamur içeriği: kireç, mika, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 6/6 (turuncu), Bezeme rengi: 2.5YR 4/3 (Kırmızı renge çalan kahverenk); Bezeme biçimi: Bant
Karşılaştırma: Cottica – Sanavia 2019, fig. 6, 1, 6, 7; Osborne ve diğ. 2020, 16, fig. 13, 22; Bahar – Koçak 2004, 80, 130, çizim 56, 1.

Katalog No: Fig. 8, 9

Buluntu No: LYR21/T4/3

Çap: 7; Yük.: 1,6; Cidar: 6

Hamur rengi: 5YR 7/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: mika ve kum; Astar rengi: 5YR 8/3 (soluk turuncu), Bezeme rengi: 5YR 3/4 (koyu kırmızıya çalan kahve renkte)

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 8.

Katalog No: Fig. 8, 10

Buluntu No: LYR21/T5/4

Çap: 5,5; Yük.: 2,1; Cidar: 0,6

Hamur rengi: 2.5YR 7/4 (soluk kırmızımsı turuncu); Hamur içeriği: mika, kum, taşcık; Astar rengi: 2.5YR 7/4 (soluk kırmızımsı turuncu), Bezeme rengi: 7.5YR 3/3 (koyu kahve) ve 5YR 6/8 (açık kırmızımsı kahve); Bezeme biçimi: Bant

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 8.

Katalog No: Fig. 8, 11

Buluntu No: LYR21/T12/4

Çap: 6; Yük.: 1,8; Cidar: 0,5

Hamur rengi: 5YR 7/4 (soluk turuncu); Hamur içeriği: kireç ve kum; Astar rengi: 5YR 7/4, Bezeme rengi: 5YR 5/8 (açık kırmızı); Bezeme biçimi: Spiral

Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 8.

Katalog No: Fig. 8, 12

Buluntu No: LYR21/T10/8

Çap: 5; Yük.: 2,4; Cidar: 0,9

Hamur rengi: 5YR6/1 (açık kahverengi tonunda gri); Hamur içeriği: mika ve kum; Astar rengi: 5YR6/1 (açık kahverengi tonunda gri), Bezeme rengi: 5YR 3/2 (koyu kırmızımsı kahve); Bezeme biçimi: Bant
Karşılaştırma: bkz. Fig. 6, 8.

KAYNAKÇA

- Alan, W. F. 1984. Late Classical and Hellenistic Pottery from Gordion: The Imported Black Glazed Wares. Yayınlanmamış Doktora Tezi. University of Pennsylvania: Pennsylvania.
- Aytaçlar, N. 2005. Klazomenai Orientalizan Seramiği. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.
- Arslan, N. 2010. *Kilikya Demir Çağı Seramiği*. İstanbul: Ege Yayınları.
- Bahar, H. 1998. "Konya Araştırmaları III; Lykaonia (Konya Merkez Bölgesi)." *Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi* 12, 197-206.
- Bahar, H. 1999a. "Konya ve Çevresi Yüzey Araştırmaları 1997." *Araştırma Sonuçları Toplantısı XVI.2*, 23-54.
- Bahar, H. 1999b. *Demir Çağında Konya ve Çevresi*. Konya: Sel-Ün. Vakfı Yayınları.
- Bahar, H. 1999c. "The Konya Region in the Iron Age and Its Relations with Cilicia." *AnatSt* 49:1-10. DOI: 10.2307/3643058
- Bahar, H. 2014. "Höyükler." A. Boran – H. Yaşar – B. Şahin (ed.), *Yeşilin ve Medeniyetin Köprüsü Meram*. Konya: Meram Belediyesi, 216-233.
- Bahar, H. – G. Karauğuz – Ö. Koçak 1996. *Eskiçağ Konya Araştırmaları I. Phrygia Paroreus Bölgesi: Anıtlar, Yerleşmeler ve Küçük Buluntular*. İstanbul.
- Bahar, H. – Ö. Koçak. 2003. "Konya-Hatunsaray Yerleşmesinde Erken Demir Çağı Çanak Çömleği." B. Fischer – H. Genz – E. Jean – K. Köröğlu (eds.), *Identifying Changes: the Transition from Bronze to Iron Ages in Anatolia and its Neighbouring Regions. Proceedings of the International Workshop, Istanbul, November 8-9, 2002*. İstanbul: Türk Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü, 193-198.
- Bahar, H. – Ö. Koçak. 2004. *Eski Çağ Konya Araştırmaları 2*. Konya: Kömen Yayınları.
- Bayburtluoğlu, İ. 1979. "Eskiyapar Phryg Çağı." *VIII. Türk Tarih Kongresi 11-15 Ekim 1976, Ankara I. Cilt*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 293-305.
- Bilgin, M. 2004. Konya-Karaman İleri Hellenistik ve Roma Çağı Keramikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya.
- Bossert E.-M . 2000. *Die Keramik Phrygischer Zeit von Boğazköy. Boğazköy-Hattuša 18*. Mainz am Rhein: Verlag Philipp von Zabern.
- Bozyiğit, R. – Ş. Güngör 2012. "Hatunsaray Deresi Havzası'nın (Hatunsaray) Fiziki Coğrafyası." H. Bahar (ed.), *Uluslararası Hatunsaray (Lystra) ve Çevresi, Tarih, Kültür ve Turizm Sempozyumu*. Konya: Konya Valiliği Yayını, 49-69.
- Cottica, D. – A. Sanavia 2019. "Continuity and Change in Central Anatolia: An overview of the Fine Wares from the Konya Plain Survey Project." I. Kamenjarin – M. Ugarkovic (eds.) *3rd IARPotHP Conference-Kaştela, June 2017, 1th-4th*. Vienna: Phoibos Verlag. 623-630.
- Crossley, R. E. – Conneely, M. – Browne, N. – Sugrue, K. – de Boer, I. J. M. – Bokkers, E. 2020. "The long road to lameness: considering walking distance as a challenge in pasture-based dairy production." *WIAS Annual Conference 2020: Frontiers in Animal Sciences*. Wageningen University & Research, 81. <https://edepot.wur.nl/517926>.
- Çokay-Kepçe, S. 2009. "The Pottery from Burdur Uylupınar Necropolis." *Adalya XII*:29-62.
- Dökü, F. E. – D. Çomak 2023. "Iron Age Ceramics of the Uylupınar (Early Cibyra) Settlement." *Cedrus* 11:1-33. DOI: 10.13113/CED-RUS.202301

Dupré, S. 1983. *Porsuk I. La céramique de l'Âge du Bronze et de l'Âge du Fer. Mémoire 20*. Paris: Éditions Recherche sur les Civilisations.

Durbin, G. E. S. 1971. "Iron Age Pottery from the Provinces of Tokat and Sivas." *AnatSt* 21, 99-124. DOI: 10.2307/3642633

Durukan, M. – E. Alkaç 2007. "Klasik Dönem Seramikleri." S. Durugönül (ed.), *Dağlık Kili-ki'da Bir Antik Kent Kazısının Sonuçları Nagidos. Adalya Ekyayın Dizisi 6*. Antalya: Suna İnan Kırac Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, 112-155.

Emre, K. 1971. "Sultanhanı Höyüğünde 1971-1972 Yıllarında Yapılan Kazılar." *Anadolu* 15:87-118.

Fazlıoğlu, İ. 1998. Karia Orientalizan Seramiği. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.

French, D. H. 2012. *Roman Roads and Milestones of Asia Minor Vol. 3: Milestones, Fasc. 3.2: Galatia. BIAA Electronic Monograph 2*. London. DOI: 10.18866/BIAA/e-02

Genz, H. 2000. "Die Eisenzeit in Zentralanatolien im Lichte der keramischen Funde vom Büyükkaya in Boğazköy/Hattusa." *TÜBA-AR* 3:35-54.

Genz, H. 2001. "Iron Age Pottery from Çadır Höyük." *Anatolica* XXVII:159-170. DOI: 10.2143/ANA.27.0.2015506

Genz, H. 2003. "The Early Iron Age in Central Anatolia." B. Fisher – H. Genz – E. Jean – K. Köroğlu (eds.) *Identifying Changes: The Transition from Bronze to Iron Ages in Anatolia and its Neighbouring Regions Proceedings of the International Workshop Istanbul, November 8-9, 2002*. İstanbul: Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü, 179-193.

Genz, H. 2004. *Büyükkaya Die Keramik der Eisenzeit, Funde aus den Grabungskampagnen 1993 bis 1998. Boğazköy-Hattuša 21*. Mainz am Rhein: Verlag Philipp von Zabern.

Genz, H. 2005. "Thoughts on the Origin of the Iron Age Pottery Traditions in Central Anatolia." A. Çilingiroğlu – G. Darbyshire (eds.), *Anatolian Iron Ages 5: Proceedings of the Fifth Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-10 August 2001. The British Institute at Ankara Monograph 31*. Ankara: British Institute at Ankara, 75-84.

Genz, H. 2006. "Die eisenzeitliche Besiedlung im Bereich der Grabungen am mittleren Büyükkale-Nordwesthang 1998-2000." J. Seeher (Hrsg.), *Ergebnisse der Grabungen an den Ostteichen und am mittleren Büyükkale-Nordwesthang in den Jahren 1996-2000*. Mainz am Rhein: Verlag Philip von Zabern, 98-158.

Genz, H. 2007a. "Late Iron Age Occupation on the Northwest Slope at Boğazköy." A. Çilingiroğlu – A. Sagona (eds.), *Anatolian Iron Ages 6: The Proceedings of the Sixth Anatolian Iron Ages Colloquium held at Eskişehir, 16-20 August 2004. Ancient Near Eastern studies. Supplement 20*. Leuven: Peeters, 135-151.

Genz, H. 2007b. "Kızılırmak Bölgesi'nde Demir Çağı." H. Sivas – T. Tüfekçi Sivas (ed.). *Frigilerin Gizemli Uygarlığı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 127-140.

Genz, H. 2011. "The Iron Age in Central Anatolia." G. R. Tsetschladze (ed.), *The Black Sea, Greece, Anatolia and Europe in The First Millennium BC*. Leuven: Petres, 331-369.

Girginer, Ö. 2022. Tatarlı Höyük 2007-2016 Yılları Kazılarında Açığa Çıkarılan Hitit İmparatorluk Dönemi Seramikleri. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Hac Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü: Ankara.

Gjerstad, E. 1948. *The Swedish Cyprus Expedition IV.2. The Cypro-Geometric, Cypro-Achaic and Cypro-Classical Periods*. Stockholm.

- Goedegebuure, P. – T. van den Hout – J. Osborne – M. Massa – C. Bachhuber – F. Şahin 2020. "TÜRKMEN-KARAHÖYÜK 1: a new Hieroglyphic Luwian inscription from Great King Hartapu, son of Mursili, conqueror of Phrygia." *AnatSt* 70:29-43. DOI: 10.1017/S0066154620000022
- Gunter, A. C. 1991. *The Gordion Excavations. Final Reports III: The Bronze Age*. University Museum Monographs 73. Philadelphia: University of Pennsylvania.
- Gündüz, R. 2019. "Gökhöyük Bağları Höyüğünden Erken Demir Çağı Seramiği." *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* 42:219-238. DOI: 10.17498/kdeniz.520614
- Hanfmann, G. M. A. 1963. "The Iron Age Pottery of Tarsus." H. Goldman (ed.), *Excavation at Tarsus, Gözlükule III*. Princeton: Princeton University Press, 1-130.
- Hansen, C. K. – Postgate J. N. 1999. "The Bronze to Iron Age Transition at Kilise Tepe." *AnatSt* 49:111-122. DOI: 10.2307/3643066
- Hansen, C. – J. N. Postgate 2007. "Pottery from Level II." N. Postgate – D. Thomas (eds.) *Excavations at Kilise Tepe 1994-98*. Oxford: Ox-bow Books, 343-371.
- Hawkins, J. – M. Weeden 2021. "The New Inscription from Türkmen Karahöyük and its Historical Context." *Altorientalische Forschungen* 48(2):384-400.
- Hemelrijk, E. 1987. "A group of provincial East-Greek vases from South Western Asia Minor." *BABESCH* 62:33-56.
- Henrickson, R. C. 1993. "Politics, Economics, and Ceramic Continuity at Gordion in the Late Second and First Millennia B.C." W. D. Kingery (ed.), *The Social and Cultural Contexts of New Ceramic Technologies*, 88-176.
- Henrickson, R. C. 1994. "Continuity and Discontinuity in the Ceramic Tradition of Gordion during the Iron Age." A. Çilingiroğlu – D. H. French (eds.), *Anatolian Iron Ages 3. The Proceedings of the Third Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-12 August 1990. The British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 16. Ankara: The British Institute of Archaeology at Ankara, 95-162.
- Highcock, N. – P. Crabtree – D. Campana – M. Capardoni – A. Lanaro – A. Matessi – N. F. Miller – P. Strosahal – A. Trameri – D. D'Alfonso 2015. "Kınık Höyük, Niğde. A New Archaeological Project in Southern Cappadocia." S. R. Steadman – J. G. McMahon (eds.), *The Archaeology of Anatolia I: Recent Discoveries (2011-2014)*. Newcastle upon Tyne, UK: Cambridge Scholars Publishing, 98-127.
- Hrouda, B. 1962. *Tell Halaf 4: Die Kleinfunde aus historischer Zeit*. Berlin: W. de Gruyter.
- Kealhofer, L. – P. Grave – M. M. Voigt 2019. "Dating Gordion: The Timing and Tempo of Late Bronze and Iron Age Political Transformation." *Radiocarbon* 61(2):495-514. DOI: 10.1017/RDC.2018.152
- Korkmaz, Z. 2013. *Sivas İli Hellenistik-Roma Seramiği Işığında Yerleşim Şeması*. Konya: Aybil Yayınları.
- Köker Gökçe, E. 2017. *Yüzey Araştırmaları Işığında Isaura (Zengibar Kalesi) Seramikleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.
- Köker Gökçe, E. 2021. "Zank Höyük 1991, 1996 ve 1997 Yılları Kazı Çalışmalarında Tespit Edilen Hellenistik-Roma Dönemi Seramikleri." *Arkeoloji ve Sanat Dergisi* 166:131-146.
- Köker Gökçe, E. 2022. "Zank Höyük (1991-1992 ve 1996-1997) Kazılarında Tespit Edilen Demir Çağı Kapları." C. Atilla – Y. Alkan – A. T. Uzunel – G. Koyun (ed.), *Orta Anadolu Arkeoloji, Antropoloji ve Sanat Tarihi Araştırmaları*. Ankara: Myrina Yayınları, 199-235.
- Köker Gökçe, E. – C. Barat 2022. "Porsuk-Zeyve Höyük Hellenistik Dönem Yerel Üretim

ve Geleneksel Boya Bezemeli Seramikleri." *Cedrus* X:139-164. DOI: 10.13113/CEDRUS.202207

Koşay, H. Z. – M. Akok. 1966. *Alaca Höyük Kazısı 1940-1948'deki Çalışmalara ve Keşiflere ait İlk Rapor*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Körsulu H. 2020. "Sinabiç'tan (Dalisandos?) Hellenistik ve Roma Dönemi Seramikleri." *Olba* XXVIII:295-339.

Lachica, M. – F. G. Barroso – C. Prieto. 1997. "Seasonal Variation of Locomotion and Energy Expenditure in Goats under Range Grazing Conditions." *Journal of Range Management* 50(3):234-238.

Lohner-Urban U. 2025. Ware/Ware Family: Central Anatolian Hellenistic Banded Ware, The Levantine Ceramics Project. <https://www.levantineceramics.org/ware/522-central-anatolian-hellenistic-banded-ware> (erişim tarihi: 03.03.2025).

Maier, F. G. 1963. "Bemerkungen zur sogenannten galatischen Keramik von Boğazköy." *JdI* 78:218-255.

Maner, Ç. 2016. "Preliminary Report on the Third Season of the Konya-Ereğli Survey (Keyar) 2015." *Anatolia Antiqua* XXIV:225-252. DOI: 10.4000/anatoliaantiqua.384

Maner, Ç. 2017. "Preliminary Report on the Forth Season of the Konya-Ereğli Survey (Keyar) 2016." *Anatolia Antiqua* XXV:95-113. DOI: 10.4000/anatoliaantiqua.451

Maner, Ç. 2021. "Preliminary Report of the Eight Season of the Konya Ereğli Karapınar, Halkapınar and Emirgazi Survey Project (KEYAR) 2020." *Anatolia Antiqua* XXIX:109-127. DOI: 10.4000/anatoliaantiqua.1929

Manning S. W. – B. Kromer 2011. "Radiocarbon Dating Iron Age Gordion and the Early Phrygian Destruction in Particular." C. B. Rose – G. Darbyshire (eds.) *The New Chronol-*

ogy of Iron Age Gordion. Gordion Special Studies 6, Museum Monograph 133. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 123-155.

Massa, M. – C. Bachhuber – F. Şahin – Y. Tuna – N. Bostancı-Kolankaya 2019. "Konya İli Karatay ve Çumra İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırması 2017 Yılı." *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 36.3, 17-35.

Massa, M. – C. Bachhuber – F. Şahin – D. Sarı – H. Erpehlivan – Y. Tuna 2020. "Konya İli Karatay ve Çumra İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırması Projesi 2018 Yılı Sonuçları." *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 37.2, 511- 528.

Matsumura, K. 2000. "On the Manufacturing Techniques of Iron Age Ceramics from Kaman-Kalehöyük." *Anatolian Archaeological Studies* X:119-137.

Matsumura, K. 2005. Die eisenzeitliche Keramik in Zentralanatolien aufgrund der Grundlage der Ausgrabung von Kaman-Kalehöyük. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Freie Universität: Berlin.

Matsumura, K, 2008. "The Early Iron Age in Kaman-Kalehöyük: The Search for its roots." D. Bonatz – R. M. Czichon – F. J. Kreppner (Hrsg.) *Fundstellen: Gesammelte Schriften zur Archäologie und Geschichte Alt Vorderasiens ; ad honorem Hartmut Kühne*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 41-50.

Mazzoni, S. – A. D'Agostino – V. Orsi 2010. "Survey of the Archaeological Landscape of Uşaklı/Kuşaklı Höyük (Yozgat)." *Anatolica* 36:111-163. DOI: 10.2143/ANA.36.0.2049241

Mellart, J. 1955. "Iron Age Pottery from Southern Anatolia." *Belleten* XIX(74):115-136.

Mellart, J. 1958. "Second millenium pottery from the Konya plain and neighbourhood." *Belleten* XXII(87):311-345.

Mönninghoff, H. 2025. Ware/Ware Family: Cilician LB-Iron Age Red Slip Ware, The Levant-

tine Ceramics Project. <https://www.levantineceramics.org/wares/559-cilician-lb-iron-age-red-slip-ware> (erişim tarihi: 02.02. 2025).

Müller, U. 1996. Die Eisenzeitliche Keramik von Lidar Höyük. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ruprecht Karls Universität: Heidelberg.

Neve, P. 1982. *Büyükkale. Die Bauwerke. Grabungen 1954-1966. Boğazköy-Hattuša* 12. Berlin: Gerb. Mann Verlag.

Niewöhner, P. – G. Dikilitaş – E. Erkul – S. Giese – J. Gorecki – W. Prochaska – D. Sarı – H. Stümpel – A. Vardar – A. Waldner – A. Walser – H. Woth 2013. "Bronze Age höyüks, Iron Age hilltop forts, Roman poleis and Byzantine pilgrimage in Germia and its vicinity. "Connectivity" and a lack of "definite places" on the central Anatolian high plateau." *AnatSt* 63:97-136. DOI: 10.1017/S0066154613000069

Omura, S. 1992. "1990 Yılı Kaman-Kalehöyük Kazıları." *Kazı Sonuçları Toplantısı* 13.1, 319-337.

Osborne, J. F. – M. Massa – F. Şahin – H. Erpehlivan – C. Bachhuber 2020. "The city of Hartapu: results of the Türkmen-Karahöyük Intensive Survey Project." *AnatSt* 70:1-27. DOI: 10.1017/S0066154620000046

von der Osten, H. H. 1937a. *The Alishar Hüyük. Seasons of 1930-32, Part II. Researches in Anatolia* 8, OIP 29. Chicago, Ill.: University of Chicago Press.

von der Osten, H. H. 1937b. *The Alishar Hüyük. Seasons of 1930-32, Part III. Researches in Anatolia* 9, OIP 30. Chicago, Ill.: University of Chicago Press.

Ökse A. T. 1988. *Mitteleisenzeitliche Keramik Zentral-Ostanatoliens mit dem Schwerpunkt Karakaya-Stauseegebiet am Euphrat. Berliner Beiträge zum Vorderen Orient* 9. Berlin: Dietrich Reimer Verlag.

Ökse, A. T. 1999. "Orta Anadolu'nun Doğusunun Demir Çağ Kültür ve Yerleşim Dokusu."

1998 Yılı Anadolu Medeniyetleri Müzesi Konferansları, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 85-116.

Ökse, A. T. 2019a. "Yukarı Dicle Havzasında Demir Çağı Göçerlerinde Devamlılık, Dönüşüm ve Değişim: Bir Sosyal Arkeolojik Değerlendirme." *TÜBA-AR* 25, 109-124. DOI: 10.22520/tubaar.2019.25.008

Ökse, A. T. 2019b. "The Eastern Border of Phrygia." Gocha R. Tsetschladze (ed.) *Phrygia in Antiquity: From the Bronze Age to the Byzantine Period. Proceedings of an International Conference 'The Phrygian Lands over Time: From Prehistory to the Middle of the 1st Millennium AD', held at Anadolu University, Eskişehir, Turkey, 2nd-8th November, 2015 Dedicated to the memory of Prof. G.K. (Ken) Sams*. Leuven: Peeters, 161-189.

Ökse, A. T. (baskıda). "East Anatolian Nomads in Neo Assyrian Sphere." M. Işıklı – R. Çavuşoğlu – H. Ocak – D. Demirtaş – A. Aslan – J. Bailey (eds.), *Urartu and Beyond. Improvement and Interaction in the Iron Age Highlands ARAXES. Studies in the Archaeology & History of the Caucasus Area & Adjacent Regions* 5. Turnhout: Brepols Publishers.

Özdemir, M. A. 2020. "Nevşehir, Suluca Karahöyük Demir Çağı Boya Bezemeli Seramikleri." *Seramik Araştırmaları Dergisi* 2:1-53.

Özgüç, T. 1971. *Demir Devrinde Kültepe ve Civarı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Özgüç, T. 1982. *Maşat Höyük II*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Özkan, S. 1990. "Beyşehir Civarında bulunmuş Olan Eserler." *Belleten* LIV(210):583-590.

Özyar, A. – E. Ünlü – S. Karacic – Ç. Külekçi-oğlu – T. Pilavcı 2012. "Tarsus-Gözlükule 2010 Yılı Kazısı." *Kazı Sonuçları Toplantısı* 33.2, 413-431.

Özyar, A. – E. Ünlü – T. Pilavcı 2019. "Recent Fieldwork at Tarsus-Gözlükule: The Late

Bronze Age Levels." S. R. Steadman – J. G. McMahon (eds.), *The Archaeology of Anatolia III: Recent Discoveries (2017–2018)*. Newcastle upon Tyne, UK: Cambridge Scholars Publishing, 53-72.

Pelon, O. 1994. "The site of Porsuk and the beginning of the Iron Age in Southern Capadocia." A. Çilingiroğlu – D. H. French (eds.), *Anatolian Iron Ages 3. The Proceedings of the Third Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-12 August 1990. The British Institute of Archaeology at Ankara Monograph 16*. Ankara: The British Institute of Archeology at Ankara, 157-162.

Polat, Y. 2002. Daskyleion'da MÖ 8.-5. Yüzyıllar Arasında Gri Seramik. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: İzmir.

Pucci, M. – C. Alvaro – S. Bartolozzi – M. Carletti – M. Castellano – C. Fantoni – F. Lentini – M. Montesanto – B. Yolaçan 2024. "Living in the Lower Town at Kınık Höyük (Niğde). Preliminary Report on the 2021-2022 Campaigns in Anatolia." *Asia Anteriore Antica. Journal of Ancient Near Eastern Cultures* 5. 81-130. DOI: 10.36253/asiana-2151

Ramage, A. – N. Ramage – R. G. Gürtekin-Demir 2021. *Ordinary Lydians at Home: The Lydian Trenches of the House of Bronzes and Pactolus Cliff at Sardis. SardisRep 8*. Cambridge, Mass. – London: Harvard University Press.

Riis, P. J. – M. L. Buhl 1990. *Hama. Fouilles et recherches de la Fondation Carlsberg 1931-1938, II 2: Les objets de la période dite Syro-Hittite (âge du fer). Nationalmuseets skrifter. Større beretninger 12*. Copenhagen: Nationalmuseet.

Rose, C. B. – G. Darbyshire (eds.) 2011. *The New Chronology of Iron Age Gordion. Gordion Special Studies 6, Museum Monograph 133*.

Pennsylvania: University of Pennsylvania Press.

Ross, J. 2010. "Çadır Höyük: The Upper South Slope 2006-2009." *Anatolica XXXVI*:67-87.

Sams, G. K. 1994. *The Early Phrygian Pottery. Gordion Excavations 4, Museum Monographs 79*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Sams, G. K. 2011. "Artifacts." C. B. Rose – G. Darbyshire (eds.) *The New Chronology of Iron Age Gordion. Gordion Special Studies 6, Museum Monograph 133*. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 59-79.

Sams, G. K. – M. M. Voigt 2011. "In Conclusion." C. B. Rose – G. Darbyshire (eds.) *The New Chronology of Iron Age Gordion. Gordion Special Studies 6, Museum Monograph 133*. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 155-169.

Schmidt, E. F. 1932. *The Alishar Hüyük Seasons of 1928-1929, Part I. Researches in Anatolia*. Chicago, Ill.: University of Chicago Press.

Schoop, U. D. 2013. "Gündelik Hayatın ve Ayrıcılığın Nesneleri: Hitit Çanak Çömleği." M. Doğan Alparslan – M. Alparslan (ed.) *Hititler: Bir Anadolu İmparatorluğu*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 356-371.

Seeher, J. 2000. "Hattuşa/Boğazköy'ün Yerleşim Tarihine Yeni Katkılar: Büyükkaya Kazılarına Toplu Bir Bakış." *TÜBA-AR 3*:15-34.

Sparkes, B. A. – Talcott, L. 1970. *Black and Plain Pottery. The Athenian Agora XII*. Princeton/New Jersey: The American School of Classical Studies.

Sterret, R. S. 1888. *The Wolfe Expedition in Asia Minor. Papers of the American School at Athens III*. Boston: Damrell and Upham.

Stewart, S. M. 2010. *Gordion After the Knot: Hellenistic Pottery and Culture*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Cincinnati: University of Cincinnati.

Summers G. D. 1994. "Grey Ware and the Eastern Limits of Phrygia." A. Çilingiroğlu – D. H. French (eds.), *Anatolian Iron Ages 3. The Proceedings of the Third Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-12 August 1990. The British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 16. Ankara: The British Institute of Archaeology at Ankara, 241-252.

Summers G. D. 2008. "Periodisation and technology in the central Anatolian Iron Age, archaeology, history and audiences." *Ancient Near Eastern Studies* 45:202-217.

Summers, M. E. F. – K. Ahmet – G. D. Summers 1995. "The Regional Survey at Kerkenes Dağ: An Interim Report on the Seasons of 1993 and 1994." *AnatSt* 45:43-68. DOI: 10.2307/3642913

Şenyurt, S. Y. – Akçay, A. (2022). "Late Bronze Age Painted Pottery and its Contextual Relationship to the Hittite Levels at Ovaören." F. Manuelli – D. P. Mielke (eds.), *Late Bronze Age Painted Pottery Traditions at the Margins of the Hittite State Papers Presented at a Workshop Held at the 11th ICAANE (München 4 April 2018) and additional contributions*. Oxford: Archaeopress Publishing, 99-113.

Şenyurt, S. Y. – A. Akçay – İ. Aklan 2023. "Ovaören-Yassıhöyük Kazıları ve Orta Anadolu Demir Çağı Mimarisinde Gelişim ve Değişime Kronolojik Bir Bakış." *Höyük* 11:49-71. DOI: 10.37879/hoyuk.2023.1.041

Tekocak M. – C. Aldemir 2024. "Lystra." *Konya'nın Kırk Arkeolojik Mirası. Konya'nın Kırkları Serisi* 14. Konya: Serhat, 129-132.

Tezcan B. 1969. "1968 Göllüdağ Kazısı." *Türk Arkeoloji Dergisi* XVII(2):211- 235.

Toteva, G. D. 2007. *Local Cultures of Late Achaemenid Anatolia*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Mineapolis, MN: University of Minnesota.

Trameri, A. – d'Alfonso, L. 2020. "The «Sacred City» of Kınık Höyük: Continuity and Change in Cappadocia (Turkey) between the Late Achaemenid and Late Hellenistic Periods." W. Held (ed.), *The Transition from the Achaemenid to the Hellenistic Period in the Levant, Cyprus and Cilicia: Cultural Interruption or Continuity? Symposium at Philipps-Universität Marburg, October 12-15, 2017. Marburger Beiträge zur Archäologie* 6. Marburg: Eigenverlag des Archäologischen Seminars der Philipps-Universität, 65-83.

Tüysüz, B. 2022. *Kültepe'nin Hellenistik Dönem Seramikleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü: Denizli

Tüysüz, B. 2024. "Studies on Kültepe Hellenistic Period: Preliminary Evaluations on 2022 Excavations." F. Kulakoğlu – C. Michel (eds.), *Kültepe at the Crossroads between Disciplines*. Turnhout: Brepols Publishers. 275-297.

Ünlü, E. 2005. "Locally Produced and Painted Late Bronze to Iron Age Transitional Period Pottery of Tarsus-Gözlükule." A. Özyar (ed.) *Field Seasons 2001-2003 of the Tarsus-Gözlükule Interdisciplinary Research Project*. İstanbul: Ege Yayınları, 145-169.

Voigt, M. M. 1994. "Excavations at Gordion 1988-89: The Yassıhöyük Stratigraphic Sequence." A. Çilingiroğlu – D. H. French (eds.), *Anatolian Iron Ages 3. The Proceedings of the Third Anatolian Iron Ages Colloquium held at Van, 6-12 August 1990. The British Institute of Archaeology at Ankara Monograph* 16. Ankara: The British Institute of Archaeology at Ankara, 265-294.

Voigt, M. M. 2011. "Gordion: The Changing Political and Economic Roles of a First Millennium B.C.E. City." J. G. McMahon – S. R. Steadman (eds.), *The Oxford Handbook of Ancient Anatolia: (10,000-323 BCE)*. Oxford: Oxford University Press, 1069-1094.

Woolley, C. L. 1939. "The Iron Age Graves of Carchemish." *AnnLiv* 26:11-37.

Yağcı, R. 2007. "Hittites at Soli (Cilicia)." *SMEA* I(49):797-814.

Yalçın, S. (2013). "A Re-evaluation of the Late Bronze to Early Iron Age Transitional Period: Stratigraphic Sequence and Plain Ware of Tarsus-Gözlükule." K. A. Yener (ed.), *Across the Border: Late Bronze-Iron Age Relations between Syria and Anatolia. Proceedings of a Symposium held at the Research Center of Anatolian Studies, Koç University, Istanbul, May 31-June 1, 2010. Ancient Near Eastern Studies Supplement* 42. Leuven: Peeters, 195-213.

Yılmaz M. A. 2015. Vezirköprü/ Oymaağaç Höyük Demir Çağı Seramikleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Erzurum.

Zanon, T. – M. Gruber- M. Gauly 2022. "Walking distance and maintenance energy requirements of sheep during mountain pasturing (transhumance)." *Applied Animal Behaviour Science* 255: 105744. DOI: 10.1016/j.applanim.2022.105744

Zgusta, L. 1992. *Kleinasiatische Ortsnamen*, Band 6/2, Wiesbaden.

Zoroğlu, K. L. 1978. Hellenistik Çağ'da Kızılırmak Havzası Boyalı Kapları. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.

Zoroğlu K. L. 1979. "Eskiyapar'da bulunan Kızılırmak Havzası (Galat denilen) Boyalı Seramikleri." VIII. *Türk Tarih Kongresi* Cilt I, 239-252.

Zoroğlu, C. 2007. Çatalhöyük TP Alanı Klasik, Hellenistik, Roma Çağı Seramiği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya.